
Hospodářská soutěž a sport

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

tř. Kpt. Jaroše 7, 602 00 Brno

Redakční rada: Milena Marešová, Martin Švanda

Texty: Sekce hospodářské soutěže

Foto: archiv ÚOHS

Telefon: 542 167 111

E-mail: posta@uohs.gov.cz

<https://uohs.gov.cz/>

Uzávěrka textu: 15. 5. 2024

Grafická úprava: Metoda, spol. s r. o.

Evidenční číslo periodického tisku: MK ČR E 23497

Obsah

Obsah	3
Úvodní slovo předsedy	4
Slovo místopředsedy	5
1 Aplikace soutěžního práva v oblasti sportu	7
1.1 Sportovní činnost	7
1.2 Sportovec, sportovní kluby a sportovní asociace jako soutěžitelé či sdružení soutěžitelů	8
1.3 Pravidla sportovních asociací	10
2 Specifické oblasti aplikace soutěžních pravidel ve sportu	14
2.1 Kolektivní prodej mediálních (vysílacích) práv	14
2.2 Fotbaloví agenti	23
2.3 Finanční Fairplay UEFA	25
2.4 Sportovní zboží a podmínky účasti v soutěži	26
2.5 Prodej vstupenek	28
Závěr	30

Úvodní slovo předsedy

Hospodářská soutěž je základním motorem tržní ekonomiky. Společnosti, podniky a jednotlivci se střetávají v rámci soutěžního prostředí, aby nabídli nejlepší produkty, služby nebo nápady. Zároveň sport jako zábava, rekreace i vášeň přitahuje miliony lidí po celém světě. Sportovní události, od místních turnajů až po globální sportovní akce, mají neuvěřitelný vliv na ekonomiku, sociální soudržnost a národní hrdost. S růstem popularity sportu roste i jeho komercializace a nezbytně se objevují i otázky týkající se hospodářské soutěže a právních aspektů tohoto fenoménu. Sumy, které se platí za přestupy hráčů, nákupy práv k televizním vysíláním, sázení na sport či možnosti využití sportu a sportovců v reklamě, jsou obrovské. Právě tuto „tržní“ stránku sportu je třeba sledovat i optikou ochrany hospodářské soutěže.

Právní úprava hospodářské soutěže v oblasti sportu hraje zásadní roli v zajišťování rovnováhy mezi sportovním odvětvím a ekonomickými zájmy zúčastněných stran. Regulační nástroje, jakými jsou nejen antimonopolní zákony, ale i ochrana duševního vlastnictví a pravidla fair play, mají úkol chránit integritu soutěže, zamezovat nespravedlivým praktikám a podporovat tržní konkurenci. Současně však musí respektovat specifika sportovního prostředí a sportovních organizací.

Cílem informačního listu je proto upozornit na vztah mezi ochranou hospodářské soutěže a sportem a identifikovat klíčové soutěžněprávní otázky a problémy, které vyvstávají v souvislosti s ním, respektive především jeho organizací a komercializací, a poskytnout rámcová základní vodítka a východiska pro soutěžitele působící na trzích souvisejících se sportem, aby se nedopouštěli protisoutěžního jednání.

doc. JUDr. PhDr. Petr Mlsna, Ph.D.
předseda Úřadu pro ochranu
hospodářské soutěže

Slovo místopředsedy

Fenomén sportu vstupuje do života každého jedince bez ohledu na jeho aktivní účast na sportovní činnosti. V rámci České republiky provozuje více než třetina populace pravidelnou pohybovou aktivitu (alespoň jednou týdně, nejméně 10 minut v kuse).¹ I v případě, že není jednotlivec osobně zainteresován ve sportovním vyžití, těžko si lze představit, že by se zcela vyhnul sledování sportovních událostí, turnajů nebo soutěží a neznal slavné sportovní osobnosti z nejrůznějších reklam v médiích.

Sport se v našem životním prostoru nachází všude, a i když ho většina lidí vnímá primárně jako prostředek k odpočinku a relaxaci, nelze, především u sportu profesionálního, opomenout jeho výrazné ekonomické aspekty. Tyto aspekty se v praxi značně promítají do sportovního dění a zahrnují například výdělky profesionálních sportovců, příjmy spojené s vysílacími právy pro sportovní události či veřejnou podporu sportovních svazů.² Velikost tržeb, které oblast sportu generuje, je ohromující. Například ve fotbale dosahovaly celkové tržby dvaceti nejvýdělečnějších evropských klubů v sezoně 2021/2022 částky 9,2 miliardy eur.³

Tato impozantní ekonomická síla sportu však není v rozporu s významem, který sport hraje v evropské společnosti a který mu přisuzuje čl. 165 Smlouvy o fungování Evropské unie,⁴ když stanoví, že „Unie přispívá k podpoře evropských hledisek sportu s přihlédnutím k jeho zvláštní povaze, jeho strukturám založeným na dobrovolné činnosti a jeho společenské a výchovné funkci“. Také soudy⁵ uznávají, že sport má výchovný rozměr a hraje významnou sociální, kulturní a rekreační roli. Jinými slovy řečeno, sport hraje významnou roli při posilování kulturního a společenského života.

Přes tyto charakteristiky je sport oblastí, která je tvrdě komercializována, tedy existují se sportem související trhy, na kterých pochopitelně dochází k hospodářské soutěži. Proto soutěžní úřady pravidelně vstupují do role jejich ochránců. V souvislosti se vztahem hospodářské soutěže a sportu lze zmínit některé recentní případy. Například pokus o organizaci tzv. Superligy, kdy největší fotbalové kluby Evropy chtěly vytvořit vlastní soutěž, proti čemuž se striktně vymezila UEFA a pod pohrůzkou jejich vyloučení ze všech svých soutěží prozatím jejímu vzniku zamezila, přičemž toto jednání bylo řešeno jako předběžná otázka Soudním dvorem, který na sklonku minulého roku rozhodl, že takové jednání je zneužitím dominantního postavení. V nedávné době byly v některých členských státech Evropské unie v souvislosti se sportem uloženy pokuty za tzv. *no-poaching* dohody spočívající v omezování možnosti přestupu sportovců ze strany klubů či asociací. Také Úřad v posledních letech ingeroval do oblasti prodeje vysílacích práv k nejvyšší hokejové i fotbalové soutěži v České republice. To zřetelně ukazuje trend, že hospodářská soutěž a její ochrana má význam a nezastupitelnou roli v rámci ochrany fungování trhů existujících díky sportu a se sportem spojených.

Mgr. Ing. Kamil Nejezchleb, Ph.D.
místopředseda pověřený vedením
Sekce hospodářské soutěže

1 Český statistický úřad. Statistika sportu: základní ukazatele [online]. czso.cz. 10. 5. 2021 [cit. 10. 8. 2023], s. 20. Dostupné zde: <https://www.czso.cz/documents/10180/161287478/09001621.pdf/a3fde7c2-a492-41d5-ab9c-a9ec3e8f045e?version=1.5>

2 Dle údajů ČSÚ byla v roce 2021 sportovním svazům rozdělena podpora ve výši 652 767 000 Kč. Viz Metodika 28-9 Rozdělení podpory pro sportovní svazy. Dostupné zde: <https://www.czso.cz/csu/czso/28-sport-u7xf75tnaq>

3 Bridge, T. a kol. Deloitte Football Money League 2024 [online]. *deloitte.com*. 2024 [cit. 25. 2. 2024]. Dostupné zde: <https://www2.deloitte.com/uk/en/pages/sports-business-group/articles/deloitte-football-money-league.html>

4 Dále jen SFEU.

5 Viz například rozsudek Soudního dvora Evropské unie (dále jen Soudní dvůr) ze dne 15. 12. 1995 ve věci C-415/93, *Bosman*, CLI:EU:C:1995:463.

S ohledem na výše uvedené se Úřad rozhodl vydat tento informační list a upozornit na možná rizika narušení hospodářské soutěže pro zainteresované subjekty. V první řadě se zaměřil obecně na otázky spojené s aplikací soutěžních pravidel na sportovce, kluby a sportovní asociace, svazy, federace a jiné sportovní organizace a dále především na vlastnictví a komercializaci sportovních práv, zejména práv mediálních a reklamních. Informační list se však věnuje i dalším specifickým tématům, jakými jsou například pravidla FIFA pro fotbalové agenty, prodej vstupenek, finanční fair play nebo sportovní vybavení. Úřad v něm nadto předkládá i shrnutí vybraných relevantních případů Evropské komise⁶ a jiných soutěžních úřadů, které se týkají hospodářské soutěže a sportu v různých jurisdikcích.

Lze uzavřít, že i přes jeho specifickou úlohu ve společnosti existují významné ekonomické aspekty sportu a s ním související relevantní trhy. Subjekty, které na nich působí, nebo mají schopnost je ovlivňovat, jednoznačně podléhají soutěžnímu právu a mají povinnost svým jednáním na těchto trzích nenarušovat hospodářskou soutěž, neboť v opačném případě mohou být sankcionovány ze strany soutěžních autorit.

6 Dále jen Komise.

1 Aplikace soutěžního práva v oblasti sportu

1.1 Sportovní činnost

Pojem sport (sportovní činnost) byl v kontextu evropského práva zmíněn víceméně poprvé v rozhodnutí Evropského soudního dvora v roce 1974, které stanovilo, že „výkon sportovní činnosti podléhá právu Společenství, pokud se jedná o hospodářskou činnost ve smyslu článku 2 SEHS (Smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství – poznámka Úřadu)“.⁷ Má-li taková činnost povahu zaměstnání či výdělečné služby, spadá do působnosti čl. 48 až 51 nebo 59 až 66 SEHS.⁸ Následovala rozhodnutí evropských soudů, která se zabývala sportovním odvětvím, avšak zejména v návaznosti na ustanovení Smlouvy o založení Evropského společenství⁹ o volném pohybu pracovníků a volném pohybu služeb.

Přímo aplikací soutěžního práva na odvětví sportu se Soud prvního stupně¹⁰ a následně Soudní dvůr zabýval poprvé až na počátku 21. století v kauze známé pod názvem *Meca-Medina*.¹¹ Soudní dvůr v rozhodnutí v této věci uvedl, že spadá-li sportovní činnost do rozsahu působnosti SES (dnes SFEU), podléhá podmínky jejího výkonu všem povinnostem, které vyplývají z jednotlivých ustanovení SES¹² (tedy i soutěžním pravidlům). Působnost SES nelze vyloučit pouhým tvrzením, že pravidlo má čistě sportovní povahu (*purely sporting rule*),¹³ neboť i pravidla, která se jeví jako čistě sportovní, musí být zkoumána ve světle čl. 81 a 82 SES (dnes čl. 101 a 102 SFEU). Jinými slovy, kvalifikace pravidla jako „čistě sportovního“ nestačí k tomu, aby sportovec nebo sportovní svaz, který dané pravidlo přijal, byl vyňat z působnosti soutěžního práva.¹⁴ Sportovní pravidla mají svá specifika, která je třeba zohlednit při posuzování slučitelnosti organizačních sportovních pravidel se soutěžními pravidly, avšak nelze tak činit skrze vytvoření předem daných kategorií určitých pravidel, které by byly považovány za *a priori* vyňaté z působnosti soutěžních norem.

V tomto kontextu lze zmínit dokument k Bílé knize o sportu, který mimo jiné obsahuje soubor pravidel, jež lze považovat za čistě sportovní pravidla; nejedná se však o výčet taxativní a i k těmto pravidlům je nutné přistupovat *ad hoc*. V rozsudku *Meca-Medina* Soudní dvůr vytvořil metodiku uplatňování soutěžních pravidel ES na pravidla přijatá sportovními svazy právě s ohledem na specifickou sportu. Komise následně v dokumentu k Bílé knize o sportu danou metodiku shrnula do následujících bodů:

1. Je sportovní asociace, která dotčené pravidlo přijala, považována za „podnik“ nebo „sdružení podniků“?¹⁵
2. Omezuje dané pravidlo hospodářskou soutěž ve smyslu čl. 81 odst. 1 SES (nyní čl. 101 odst. 1 SFEU), nebo představuje zneužití dominantního postavení podle čl. 82 SES (nyní čl. 102 SFEU)?
3. Je ovlivněn obchod mezi členskými státy?
4. Splňuje pravidlo podmínky čl. 81 odst. 3 ES (nyní čl. 101 odst. 3 SFEU)?

7 Rozsudek Soudního dvora ze dne 12. 12. 1974 ve věci 36/74, *Walrave*, ECLI:EU:C:1974:140, Recueil, s. 1405, bod 4.

8 Nyní čl. 45 a násl. a čl. 56 a násl. SFEU.

9 Dále jen SES.

10 Dále jen SPS, nyní Tribunál.

11 Rozsudek Tribunálu ze dne 30. 9. 2004 ve věci T-313/02, *David Meca-Medina a Igor Macjen v. Komise*, ECLI:EU:T:2004:282; rozsudek Soudního dvora ze dne 18. 7. 2006 ve věci C-519/04 P, *David Meca-Medina a Igor Macjen v. Komise*, ECLI:EU:C:2006:492.

12 Rozsudek Soudního dvora ze dne 18. 7. 2006 ve věci C-519/04 P, *David Meca-Medina a Igor Macjen v. Komise*, C-519/04 P, ECLI:EU:C:2006:492, bod 28.

13 Tamtéž, bod 27.

14 Viz Commission Staff Working Document – The EU and Sport: Background and Context - Accompanying document to the White Paper on Sport. Dostupné zde: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A52007SC0935> (dále jen Dokument k Bílé knize o sportu).

15 Více k pojmu podnik a sdružení podniků kapitola Sportovec, sportovní kluby a sportovní asociace jako soutěžitelé či sdružení soutěžitelů.

V rozhodnutí *Meca-Medina*¹⁶ byla dále rozvedena kritéria, která je třeba vzít v potaz v případě posuzování souladu dané úpravy s čl. 81 SES (nyní čl. 101 SFEU), neboť nikoliv všechny dohody mezi podniky nebo všechna rozhodnutí sdružení podniků, která omezují svobodu jednání stran nebo jedné z nich, jsou zakázány ve smyslu čl. 101 SFEU; věc je třeba posuzovat případ od případu, přičemž vždy je třeba vzít nejprve v potaz (i) celkový kontext, ve kterém bylo dotčené rozhodnutí sdružení podniků přijato nebo vyvolává účinky, dále (ii) skutečnost, zda omezení, která z něj vyplývají, jsou vlastní sledování legitimních cílů a (iii) zda jsou přiměřená těmto cílům. Výše uvedenému posouzení se vžilo označení *Meca-Medina test*.

Na shora popsanou metodiku a kritéria je odkazováno i v následných rozhodnutích Soudního dvora. Těmi nejnovějšími jsou rozhodnutí ve věcech Mezinárodní bruslařské unie (ISU),¹⁷ Evropské Superligy (ESL)¹⁸ a belgického fotbalového klubu Royal Antwerp FC.¹⁹ V daných rozsudcích, které mimo jiné nesou i významnou českou stopu,²⁰ Soudní dvůr zkonkretizoval a vyjasnil použitelnost soutěžního práva ve sportovním odvětví. Argumentace a závěry Soudního dvora nejen z těchto rozsudků jsou blíže rozvedeny v kapitole věnující se pravidlům sportovních asociací.

Úřad se problematikou specifčnosti sportovní činnosti detailněji zabýval v letech 2015–2016, kdy vydal **Stanoviska k předpisům FAČR o přestupech fotbalistů**, v nichž se vyjadřoval k předpisům FAČR²¹ upravujícím přestupy profesionálních fotbalistů.²² Obdobně jako další evropské soutěžní autority dospěl k obecnému závěru, že pravidla upravující výlučně sportovní činnosti bez dopadu do ekonomické oblasti leží mimo oblast hospodářské soutěže regulované soutěžními normami. Oproti tomu právě oblast registrace a přestupů profesionálních fotbalistů spadá do působnosti soutěžních pravidel, obdobně jako například problematika reklamních a sponzorských smluv anebo prodej sportovních vysílacích práv, kterému je věnována samostatná kapitola (viz dále).

1.2 Sportovec, sportovní kluby a sportovní asociace jako soutěžitelé či sdružení soutěžitelů

Obecně k pojmu **soutěžitel** platí, že soutěžitelem se dle § 2 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), v platném znění,²³ rozumí fyzické a právnické osoby, jejich sdružení, sdružení těchto sdružení a jiné formy seskupování, a to i v případě, že tato sdružení a seskupení nejsou právnickými osobami, pokud se účastní hospodářské soutěže nebo ji mohou svou činností ovlivňovat, i když nejsou podnikateli. Dle ustálené judikatury a v kontextu hospodářské

16 S odkazem na rozsudek Soudního dvora ze dne 19. 2. 2002 ve věci C-309/99, *Wouters a další*, ECLI:EU:C:2002:98, bod 97.

17 Rozsudek Soudního dvora ze dne 21. 12. 2023 ve věci C-124/21 P, *International Skating Union v. Komise*, ECLI:EU:C:2023:1012. Ve věci se jednalo o soubor pravidel způsobilosti, která stanoví podmínky, za nichž se sportovci mohou účastnit soutěží v bruslení na ledu. Tato pravidla způsobilosti mimo jiné stanoví, že takové soutěže musí být schváleny ISU nebo jejími členy a musí být v souladu s pravidly zavedenými ISU. Pravidla způsobilosti ISU platná do roku 2014 obsahovala ustanovení, ze kterého vyplývalo, že v případě účasti sportovce v soutěži, kterou neschválila ISU nebo některý z jejích členů, se dotýčný vystavuje sankci doživotního vyloučení ze všech soutěží organizovaných ISU. Po roce 2014 bylo toto ustanovení revidováno a nově se určovala závažnost porušení, na jejímž základě byly odstupňovány tresty (od napomenutí až po vyloučení). Příklad se přes Tribunál dostal až k Soudnímu dvoru.

18 Rozsudek Soudního dvora ze dne 21. 12. 2023 ve věci C-333/21, *European Superleague Company*, ECLI:EU:C:2023:1011. Po spekulacích o vytvoření Evropské Superligy ze strany společnosti European Super League Company vydaly Fédération Internationale de Football Association (dále jen FIFA) a Union of European Football Associations (dále jen UEFA) v lednu 2021 prohlášení, že ESL neuznávají. V prohlášení pohrozily, že všem hráčům a klubům zapojeným do ESL bude zakázána účast na turnajích FIFA a dalších přidružených soutěžích. Odkázaly se přitom na vlastní stanovy, na jejichž základě jsou FIFA a UEFA oprávněny organizovat mezinárodní soutěže v Evropě. Rovněž nejsou třetí osoby oprávněny pořádat bez předchozího schválení FIFA/UEFA takové soutěže. Společnost ESL byla toho názoru, že jednání FIFA a UEFA porušuje evropské soutěžní právo, a proto podala žalobu u obchodního soudu v Madridu. Tento se rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru několik předběžných otázek týkajících se vykládání některých čl. stanov FIFA a UEFA ve světle čl. 101 a 102 SFEU.

19 Rozsudek Soudního dvora ze dne 21. 12. 2023 ve věci C-680/21, *UL a SA Royal Antwerp Football Club*, ECLI:EU:C:2023:1010. Spor vyvstal po tom, co UEFA a belgická fotbalová asociace ve svých předpisech stanovily pro zápasové a soutěžní soupisky kvóty na minimální počet hráčů, kteří byli vychováni kluby z příslušných národních lig.

20 Soudcem zpravodajem byl ve všech případech Jan Passer.

21 Fotbalová asociace České republiky.

22 Dále též Stanoviska k pravidlům FAČR o přestupech fotbalistů.

23 Dále jen ZOHS.

soutěže pojem soutěžitel zahrnuje jakýkoliv subjekt vykonávající hospodářskou činnost nezávisle na právním postavení tohoto subjektu a způsobu jeho financování. Hospodářskou činností je jakákoli činnost spočívající v nabízení zboží nebo poskytování služeb na daném trhu. Jinými slovy, pojem soutěžitel je založen na funkčním pojetí, což znamená, že podstatná je povaha činností, které vykonává. Určitou entitu lze v případě některých činností považovat za soutěžitele a v případě jiných aktivit nikoli. Komise pak považuje za účastníka hospodářské soutěže podnik, coby ekonomickou entitu, jejíž právní subjektivita není tolik podstatná.

I v rámci sportovního odvětví je pro posouzení otázky, zda lze sportovce či sportovní organizaci považovat za soutěžitele/podnik, nezbytné provést analýzu, zda tyto subjekty vykonávají hospodářskou činnost či nikoli. Hospodářskou činností je pak jakákoli činnost spočívající v nabízení zboží nebo poskytování služeb na daném trhu.²⁴ Jak bylo řečeno v předchozí kapitole, sportovní činnost má svá specifika, avšak tato nezpůsobují bez dalšího její vyjmutí ze soutěžních pravidel.

Tématem postavení individuálních **sportovců** se zabýval Soudní dvůr v rozhodnutí *Déliège*,²⁵ které se týkalo výkonu sportovní činnosti judistky Christell Déliège. Soudní dvůr dospěl v této věci k závěru, že sportovní činnost může zahrnovat poskytování řady samostatných, úzce souvisejících služeb, které mohou spadat do působnosti čl. 49 SES (dnes čl. 56 SFEU); za hospodářskou činnost je pak považována i účast sportovců na soutěžích pořádaných nejrůznějšími subjekty a provozování sportovní činnosti v soutěži s dalšími sportovci. Sportovní akce mohou být divácky zajímavé, což přináší pořadatelům příjmy z prodeje vstupenek, reklamy, televizních práv apod. Rovněž jednotliví sportovci mohou poskytovat služby ve formě propagace svých sponzorů; základem pro to je i v tomto případě samotná sportovní činnost.²⁶

Dalším okruhem, který je v souvislosti s osobou sportovce třeba zmínit, je rozlišení **sportovce – profesionála** od **sportovce – amatéra**. I v tomto případě je rozlišována vykonávaná činnost, která musí v případě profesionálních sportovců představovat skutečnou a efektivní práci, nikoli pouze činnost marginální a vedlejší.²⁷ Dále pak musí být taková činnost vykonávána za účelem výdělků.²⁸ Neznamená to však, že by sportovci - amatéři nemohli vykonávat činnost hospodářské povahy.²⁹ Ve vztahu k národním sportovním asociacím je třeba uvést, že jednostranná kvalifikace členů jako amatérských sportovců nebo klubů ze strany sportovní asociace neznamená bez dalšího, že takoví členové nevykonávají hospodářskou činnost ve smyslu čl. 2 SFEU.³⁰ V praxi však amatérský sport, na rozdíl od profesionálního, zpravidla plní roli spíše společenskou a výchovnou nežli ekonomickou a působnost Úřadu v této oblasti proto spíše dána nebude.

Ve stejném duchu jako na sportovce pak lze nahlížet i na profesionální **sportovní kluby/týmy**. Jak bylo ze strany SPS uvedeno v rozhodnutí ve věci *Piau*,³¹ (fotbalové) kluby jsou podniky ve smyslu čl. 81 SES (nyní čl. 101 SFEU). Závěr uvedený v tomto rozhodnutí lze vztáhnout i na jiná sportovní odvětví. Obecně lze tedy říci, že sportovní kluby vykonávají vedle sportovní činnosti i další činnosti, jako je již zmíněný prodej vstupenek, prodej vysílacích práv jednotlivých soutěží, uzavírání reklamních a sponzorských smluv či prodej hráčů apod.

Úřad k této problematice zaujímá obdobný přístup. Ve svých **Stanoviscích k pravidlům FAČR o přestupech fotbalistů** kromě jiného uvedl, že **fotbalové kluby** se v případě profesionálního fotbalu střetávají mimo jiné jako konkurenti při realizaci činností ekonomického charakteru. V případě činností úzce spjatých s fotbalem jako sportem se profesionální fotbalové kluby střetávají na navazujících trzích prodeje reklamy, prodeje vysílacích práv, prodeje vstupného/předplatného na fotbalová utkání, získávání sponzoringu nebo prodeje reklamních předmětů spjatých s klubem. Profesionální fotbalové kluby lze tedy klasifikovat jako soutěžitele realizující vedle hlavní sportovní činnosti také ekonomickou aktivitu s touto činností úzce spojenou.

24 Viz například rozsudek Soudního dvora ze dne 16. 6. 1987 ve věci 118/85, *Komise v. Itálie*, ECLI:EU:C:1987:283.

25 Rozsudek Soudního dvora ze dne 11. 4. 2000 ve spojené věci C-51/96 a C-191/97, *Déliège*, ECLI:EU:C:2000:199.

26 Blíže k tomu tamtéž, body 56-57.

27 Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 13. 4. 2000 ve věci C-176/96, *Lehtonen*, ECLI:EU:C:2000:201, bod 44.

28 Tamtéž bod 45.

29 Blíže k tomu rozsudek Soudního dvora ze dne 11. 4. 2000 ve spojené věci C-51/96 a C-191/97, *Déliège*, ECLI:EU:C:2000:199, bod 46.

30 Blíže k tomu rozsudek Tribunálu ze dne 26. 1. 2005 ve věci T-193/02, *Laurent Piau v. Komise*, ECLI:EU:T:2005 (dále jen rozsudek *Piau*), bod 70.

31 Rozsudek *Piau*.

Sportovní asociace a svazy, jako například FAČR, ČSLH³² a podobné **organizace**, mohou být z hlediska soutěžních předpisů vnímány dvěma způsoby. Za prvé, mohou být považovány za samostatné **soutěžitele**, respektive podniky v souladu s články 101 a 102 SFEU. Za druhé, mohou být považovány za **sdružení soutěžitelů** dle § 2 ZOHS, respektive sdružení podniků dle čl. 101 SFEU.³³ Jak budou tyto organizace vnímány, bude opět záviset na tom, zda samy vykonávají hospodářskou činnost. Sportovní asociace bude sama o sobě soutěžitelem, pokud bude vykonávat činnosti hospodářské povahy, například v podobě uzavírání smluv o reklamě, smluv sponzorských či smluv týkajících se televizních práv. Sportovní asociace bude považována za sdružení soutěžitelů (sdružení podniků), pokud sdružuje sportovní kluby/týmy, pro které je provozování sportu hospodářskou činností.³⁴ Obdobné závěry platí i pro mezinárodní sportovní asociace, jako je například FIFA,³⁵ MOV,³⁶ ISU aj., jejichž členy jsou národní sportovní asociace.

Aplikací soutěžního práva na sportovní asociaci se Úřad zabýval ve zmiňovaných **Stanoviscích k pravidlům FAČR o přestupech fotbalistů**. FAČR je vrcholným představitelem a národním koordinátorem amatérského i profesionálního fotbalu. Jejím členy jsou mimo jiné všechny profesionální kluby v České republice. FAČR je členem nadnárodních sportovních organizací (například FIFA) a při své činnosti je vázána pravidly vydanými těmito organizacemi. Úřad v tomto kontextu shledal, že FAČR³⁷ je sdružením soutěžitelů ve smyslu zákona a že na její činnost spojenou s organizací fotbalu se vztahují příslušná ustanovení ZOHS, konkrétně § 3 ZOHS.

Úřad považuje za vhodné věnovat pozornost i rozlišení, zda se v případě sportovní činnosti jedná o poskytování služeb nebo výkon činnosti v rámci pracovního poměru. Sportovec může naplnit status zaměstnance i poskytovatele služeb.³⁸ Základními znaky pracovního poměru jsou: osoba po určitou dobu vykonává služby pro jinou osobu, pod jejím vedením a za odměnu.³⁹ Poskytování služeb se liší tím, že se nejedná o činnost v závislém postavení. Kritéria zaměstnaneckého poměru splňují především sportovci kolektivních sportů, neboť činnost vykonávají pro klub, pod vedením trenéra a klubem jsou placeni. Naproti tomu individuální sportovci budou spíše naplňovat znaky poskytování služeb, neboť služby vykonávají převážně nezávisle na třetí osobě. V obou případech však mohou existovat výjimky, jelikož i sportovci v zaměstnaneckém poměru mohou být považováni za soutěžitele, pokud vykonávají hospodářskou činnost nezávisle na svém zaměstnavateli (například uzavíráním sponzorských a reklamních smluv). Opačně pak i individuální sportovci mohou být v některých případech vnímáni jako pracovníci v závislém postavení.⁴⁰

Úřad uzavírá, že při posuzování, zda jednotlivé subjekty či jejich sdružení působící ve sportovním odvětví naplňují definiční znaky soutěžitele, hodlá postupovat obdobně jako další evropské soutěžní autority, tedy detailně zkoumat, jedná-li se u dotčených subjektů (či jejich sdružení) o výkon hospodářské činnosti či nikoli.

1.3 Pravidla sportovních asociací

Sportovní asociace, ať už národní nebo mezinárodní, mohou být kvalifikovány jako soutěžitelé a/nebo sdružení soutěžitelů či dokonce sdružení sdružení soutěžitelů.

V případě sportovních asociací bývá časté, že vykonávají **dvojitou funkci**, a to jednak regulační tím, že přijímají pravidla týkající se daného sportovního odvětví, a dále hospodářskou spočívající v pořádání sportovních soutěží, uzavírání reklamních či sponzorských smluv apod. Tím se dostávají do pomyslného střetu zájmů, neboť díky svým regulačním pravomocem mohou blokovat či omezovat přístup na trh, na kterém samy působí.

32 Český svaz ledního hokeje.

33 Pojem sdružení soutěžitelů nalezneme v § 2 ZOHS. Rovněž je zmíněn v § 22a téhož zákona, jeho legální definici však tento předpis nepodává. Pojem sdružení soutěžitelů (*association of undertakings*) není definován ani v čl. 101 SFEU. Komise a Soudní dvůr tomuto pojmu tradičně přiřkládají široký význam a zahrnují do něj každý subjekt vykonávající hospodářskou činnost bez ohledu na jeho právní postavení a způsob financování. Blíže viz rozsudek Soudního dvora ze dne 23. 4. 1991 ve věci C-41/90, *Klaus Höfner a Fritz Elser v Macroton GmbH*, ECLI:EU:C:1991:161, bod 21.

34 Blíže viz rozsudek *Piau*, bod 69.

35 Fédération Internationale de Football Association (dále jen FIFA).

36 Mezinárodní olympijský výbor, dále jen MOV.

37 Byť v určitých situacích může vystupovat i jako samostatný soutěžitel.

38 Rozsudek Soudního dvora ze dne 12. 12. 1974 ve věci 36/74, *Walrave*, ECLI:EU:C:1974:140.

39 Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 13. 4. 2000 ve věci C-176/96, *Lehtonen*, ECLI:EU:C:2000:201, bod 46.

40 Potenciálně například tenisté v rámci soutěže DAVIS CUP nebo cyklisté v rámci Tour de France.

Samotná skutečnost, že subjekt disponuje pravomocí vydávat stanoviska k žádostem o povolení předloženým jinými podniky za účelem organizace závodů, nebrání tomu, aby byl takový subjekt považován za podnik ve smyslu SFEU.⁴¹ Současně však platí, že pouhá okolnost, že týž subjekt vykonává jak funkci regulátora, tak organizátora sportovních soutěží, sama o sobě neznamená porušení soutěžního unijního práva.⁴² Ve věci MOTOE bylo judikováno, že pokud právní předpisy členské země přiznávají právnické osobě, která sama organizuje a komerčně využívá soutěže, pravomoc určovat osoby oprávněné organizovat uvedené soutěže, jakož i stanovit podmínky, za kterých jsou organizovány, přiznává tomuto subjektu zřejmě zvýhodnění oproti jiným soutěžitelům. Takové oprávnění tedy může podnik, který jím disponuje, vést k tomu, že zabrání přístupu ostatních subjektů na dotčený trh tím, že zvýhodní soutěž či soutěže, které sám organizuje. Systém nenarušené hospodářské soutěže přitom může být zaručen, pouze pokud je zaručena rovnost příležitostí mezi jednotlivými hospodářskými subjekty.

Úřad se ve svých **Stanoviscích k pravidlům FAČR o přestupech fotbalistů** zabýval problematikou spojenou s přestupy fotbalových hráčů, zakotvenou v předpisech FAČR, zejména v Přestupním řádu FAČR. V tomto případě Úřad v první řadě uznal, že FAČR představuje sdružení soutěžitelů a že její jednání v podobě přijetí předpisů FAČR může představovat zakázané rozhodnutí sdružení soutěžitelů. Konkrétně Úřad identifikoval jako potenciálně rozporná se ZOHS ustanovení Přestupního řádu FAČR týkající se zakotvení odstupného za přestup bývalých profesionálních hráčů mezi kluby a požadavku souhlasu bývalého mateřského klubu s přestupem volného hráče. Požadavek platby odstupného pro případ přestupu hráče, který nemá uzavřenou hráčskou smlouvu (volný hráč), by podle názoru Úřadu mohl vést k omezení hospodářské soutěže nejen na trhu hráčů a fotbalových klubů, ale i na dalších navazujících trzích. Úřad požadoval, aby FAČR problematiku ustanovení o přestupech hráčů upravila. V návaznosti na výzvu Úřadu provedla FAČR revizi svých předpisů a problematiku ustanovení Přestupního řádu FAČR odstranila; po skončení hráčské smlouvy tedy hráč může přestupovat zcela volně bez nutnosti úhrady odstupného mateřskému klubu a bez nutnosti jeho souhlasu.⁴³

V rozhodnutích zabývajících se problematikou pravidel sportovních organizací byl trvale zastáván názor, že je třeba riziku střetu zájmů předcházet a diskrece organizací nemůže být neomezená. Například v rozhodnutí vydaném Tribunálem v roce 2020 ve věci **ISU**, bylo shledáno, že riziko střetu zájmů je třeba eliminovat tak, že budou stanovena transparentní, objektivní, nediskriminační a přiměřená kritéria, za kterých je sportovní svaz oprávněn použít svou schvalovací a sankční pravomoc, aby se předešlo jakémukoliv riziku svévole spočívajícímu ve zvýhodnění hospodářské činnosti dotyčného svazu nebo znevýhodnění hospodářských činností jeho konkurentů, či dokonce vyloučení hospodářské soutěže jako takové.⁴⁴

Nový náhled na vztah soutěžního práva a sportu přinesla dvě stanoviska **generálního advokáta Athanasia Rantose**⁴⁵ ze dne 15. prosince 2022 týkající se pravidel přijatých sportovními sdruženími **ISU a FIFA (UEFA)**. Rantos v nich nabízí zcela inovativní náhled na výše zmíněnou problematiku a *de facto* se vymezuje proti ustálené praxi. Podle něj pravidla přijímaná sportovními asociacemi nejsou vyloučena z působnosti pravidel na ochranu hospodářské soutěže, avšak v obou stanoviscích klade větší důraz na zvláštní povahu sportu dle čl. 165 SFEU. Na taková sporná pravidla, která ob stojí v Meca-Medina testu, se pak čl. 101 odst. 1 SFEU nevztahuje.⁴⁶

41 Rozsudek Soudního dvora ze dne 1. 7. 2008 ve věci C-49/07, *MOTOE*, ECLI:EU:C:2008:376, bod 26.

42 Tamtéž, body 51 a 52.

43 Tato úprava v Přestupním řádu FAČR platí dodnes.

44 Tyto závěry byly Komisí využity i ve věci FIA, týkající se případů COMP/35.163 - Oznámení o předpisech FIA, COMP/36.638 - Oznámení od FIA/FOA o dohodách týkajících se mistrovství světa Formule 1 FIA a COMP/36.776 - GTR/FIA a další, dostupné zde: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52001XC0613%2801%29>

45 Stanovisko generálního advokáta Athanasia Rantose ze dne 15. 12. 2022 ve věci C-124/21 P, *International Skating Union v. Komise*, ECLI:EU:C:2022:988 a stanovisko generálního advokáta Athanasia Rantose ze dne 15. 12. 2022 ve věci C-333/21, *European Superleague Company*, ECLI:EU:C:2022:993.

46 Stanovisko generálního advokáta Athanasia Rantose ze dne 15. 12. 2022 ve věci C-124/21 P, *International Skating Union v. Komise*, ECLI:EU:C:2022:988, bod 39.

V případě ISU Rantos nesouhlasí se závěrem Tribunálu, že lze nepřiměřená pravidla ISU považovat za omezení hospodářské soutěže z hlediska účelu.⁴⁷ Je toho názoru, že ustálená judikatura Soudního dvora vyžaduje restriktivní výklad tohoto pojmu. Zároveň však nevyklučuje, že by uvedené jednání mohlo naplnit znaky zakázaného jednání z hlediska výsledku.

Ve svém stanovisku k ESL Rantos dále rozvádí, že ustanovení stanov FIFA a UEFA, podle kterých je vytvoření nové celoevropské klubové fotbalové soutěže podřízeno systému předchozího povolení, je v souladu s čl. 101 a 102 SFEU, pokud se zohlední charakteristiky plánované soutěže a pokud je takové omezení odůvodněno legitimními cíli souvisejícími se zvláštní povahou sportu. V takových případech se může požadavek systému předchozího povolení ukázat jako vhodný a nezbytný pro tento účel.⁴⁸ Rovněž uvádí, že čl. 165 SFEU vyžaduje „ústavní“ uznání „evropského sportovního modelu“, přičemž tento model je založen především na pyramidové struktuře, jejíž základnou je amatérský sport a vrcholem sport profesionální. Dále poznamenává, že mezi jeho hlavní cíle patří podpora otevřených soutěží, které jsou přístupné všem na základě transparentního systému, v němž postup a sestup zachovávají rovnováhu soutěže a upřednostňují sportovní zásluhy, což je rovněž klíčový rys tohoto modelu. Zmiňuje, že tento model je založen na režimu finanční solidarity, který umožňuje přerozdělování a reinvestování příjmů získaných z akcí a činností čelních představitelů na nižších úrovních sportu. Rantos uzavírá, že čl. 165 SFEU je tedy v rámci oblasti sportu specifickým ustanovením ve srovnání s obecnými ustanoveními čl. 101 a 102 SFEU, které se vztahují na jakoukoli hospodářskou činnost.

V kontextu úvah generálního advokáta Rantose bylo o to větším překvapením, k jakým závěrům nakonec Soudní dvůr dospěl. V případě ESL bylo konstatováno, že FIFA a UEFA zneužily svého dominantního postavení tím, že kontrolovaly účast profesionálních fotbalových klubů v nové soutěži pod hrozbou sankce, aniž by předem existoval rámec stanovující kritéria pro její pravomoc a podrobná procesní pravidla, která by byla transparentní, objektivní, přiměřená a nediskriminační.⁴⁹ Na rozdíl od Rantose dále posoudil Soudní dvůr jednání FIFA a UEFA za takové, které již ze své podstaty vykazuje dostatečnou míru narušení hospodářské soutěže. Podle Soudního dvora je tento závěr v souladu s restriktivním výkladem cílových dohod.⁵⁰ Stěžejním argumentem byla opět neexistence výše uvedeného rámce a procesních pravidel. Pro budoucí vývoj vztahu sportu a soutěžního práva lze za klíčový závěr považovat i omezení aplikovatelnosti Meca-Medina testu na výsledkové dohody.⁵¹

Soudní dvůr taktéž považuje za cílové omezení jednání ISU spočívající v uplatňování pravidel o způsobilosti účastnit se soutěží jí pořádaných či uplatňování pravidel o předchozím povolení účastnit se jiných soutěží.⁵² Z toho důvodu ani v tomto případě nemůže být aplikován test Meca-Medina. I zde byly jádrem argumentace transparentnost, objektivita, přiměřenost a nediskriminace věcných kritérií a procesních pravidel. Další zajímavý závěr lze spatřovat v otázce role rozhodčích řízení ve sporech o porušení pravidel hospodářské soutěže. Soudní dvůr uznal, že sportovci mohou uzavřít dohodu, podle které se spory předkládají Mezinárodní sportovní arbitráži, a že soudní přezkum může být omezen z důvodu efektivity. Přesto musí rozhodující orgán vždy splňovat podmínky stanovené čl. 267 SFEU. Jinými slovy, vždy musí existovat možnost soudního přezkumu v otázkách souladu jednání s čl. 101 a 102 SFEU a případný výlučný arbitrážní přezkum by byl v rozporu s právem Evropské unie.⁵³

Případ Royal Antwerp FC byl z těchto tří jediným, ve kterém Soudní dvůr neshledal omezení soutěže z hlediska cíle – to je ostatně na předkládajícím soudu, aby posoudil míru narušení hospodářské soutěže. Soudní dvůr současně připustil, že i kdyby došlo k prokázání omezení soutěže z hlediska výsledku, mohla by být pravidla stanovující minimální počet hráčů vychovaných v daných národních ligách předmětem Meca-Medina testu.⁵⁴

47 Tamtéž, bod 97.

48 Stanovisko generálního advokáta Athanasia Rantose ze dne 15. 12. 2022 ve věci C-333/21, *European Superleague Company*, ECLI:EU:C:2022:993, body 123 a 144.

49 Rozsudek Soudního dvora ze dne 21. 12. 2023 C-333/21, *European Superleague Company*, bod 152.

50 Tamtéž, bod 178.

51 Tamtéž, bod 186.

52 Rozsudek Soudního dvora ze dne 21. 12. 2023 ve věci C-124/21 P, *International Skating Union v. Komise*, body 88-149.

53 Tamtéž, body 177-204.

54 Rozsudek Soudního dvora ze dne 21. 12. 2023 ve věci C-680/21, *UL a SA Royal Antwerp Football Club*, ECLI:EU:C:2023:1010, body 113-114.

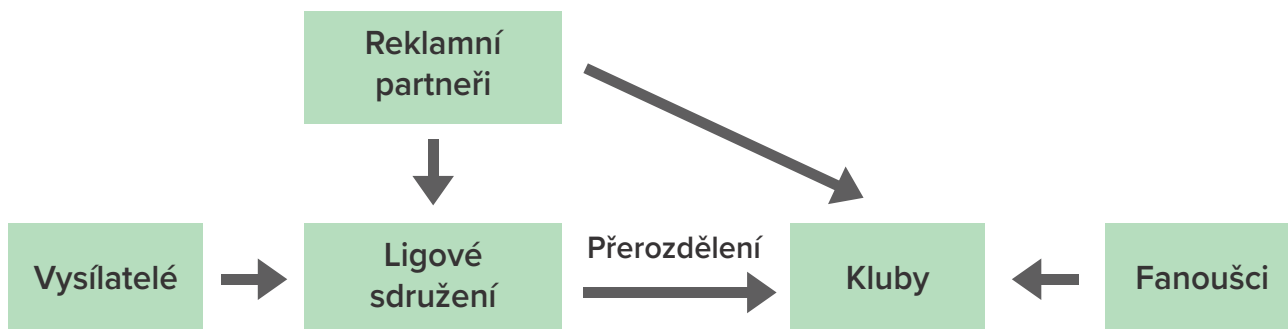
Souhrnně lze konstatovat, že tři aktuální rozsudky Soudního dvora nenavazují na stanoviska generálního advokáta Rantose a mají spíše tendenci bagatelizovat specifické rysy sportu ve vztahu k soutěžnímu právu. Podobný postoj zaujímá Soudní dvůr i k evropskému sportovnímu modelu. Byť sportovní činnost vykazuje jisté specifické rysy, nejedná se o nic více, než jsou specifické rysy vlastní jiným hospodářským odvětvím. V neposlední řadě je třeba zmínit závěr Soudního dvora, že v případě, kdy existuje soutěžitel působící jako „soukromý regulační orgán“, je nutné čl. 101 a 102 SFEU vykládat ve spojení s čl. 106 SFEU.

Úřad v této souvislosti konstatuje, že obecně vnímá specifickou sportovní odvětví, tuto specifickou však nepřeceňuje. Byť je evropský sportovní model založen na zásadách, které kladou důraz na autonomii sportovních organizací a jejich schopnost řídit své soutěže a udělovat licence v souladu s vlastními pravidly a hodnotami, musí tyto organizace jednat v souladu s pravidly hospodářské soutěže. Úřad i nadále hodlá sledovat dění na sportovních trzích, přistupovat ke každému případu z této oblasti individuálně a detailně zkoumat dopady jednání na spotřebitele, potažmo společnost či konkrétní sport.

2 Specifické oblasti aplikace soutěžních pravidel ve sportu

V kontextu ekonomického aspektu sportovní činnosti lze poukázat na příjmy profesionálních sportovních klubů pocházející z různých zdrojů. Rozložení zdrojů příjmů v profesionálním sportu závisí především na konkrétním sportu. Mezi hlavní zdroje příjmů profesionálních klubů obecně patří příjmy z televizního vysílání, příjmy ze sponzorských a reklamních smluv, příjmy z prodeje vstupenek, příjmy z prodeje klubových předmětů (merchandising) apod. Tok financí v prostředí profesionálních týmových sportů ilustruje následující schéma.

2.1 Kolektivní prodej mediálních (vysílacích) práv

Mediální (vysílací) práva ve sportu jsou klíčovým aspektem, který ovlivňuje, jakým způsobem jsou sportovní události a soutěže prezentovány a zpřístupňovány divákům a fanouškům prostřednictvím různých médií. Tato práva jsou důležitá nejen pro sportovce a sportovní organizace, ale také pro televizní společnosti a další média. Prodej mediálních (vysílacích) práv je jedním z důležitých zdrojů financování mnoha sportovních soutěží, respektive týmů v nich působících. Příjmy nejvýznamnějších evropských fotbalových klubů z prodeje vysílacích práv se v posledních letech pohybují mezi 40 až 50 % jejich celkových příjmů.⁵⁵ Velikost těchto podílů se odvíjí od zájmu vysílatelů o tato práva, způsobu rozdělení výtěžků z prodeje práv mezi jednotlivé kluby a velikosti ostatních příjmů jednotlivých klubů (příjmy z prodeje vstupenek, reklamy, merchandising apod.). V České republice lze v profesionálním fotbale pozorovat výrazně nižší podíl příjmů z televizních práv na celkových příjmech v profesionálním fotbale oproti situaci v evropských špičkových ligách a některých národních ligách, jako je například portugalská či nizozemská liga.⁵⁶

Pokud jde o samotný prodej práv, v případě profesionálních týmových sportů, jako jsou například fotbal a lední hokej, je potřeba k vysílání jednotlivých zápasů disponovat vysílacími právy minimálně⁵⁷ dvou subjektů: hostujícího a domácího týmu. Spolu s tím se nabízí dva základní způsoby prodeje vysílacích práv: (i) individuální a (ii) kolektivní (centralizovaný).

55 Deloitte. Deloitte Football Money League 2023 [online]. *deloitte.com*. 2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné zde: <https://www2.deloitte.com/uk/en/pages/sports-business-group/articles/deloitte-football-money-league.html>; Příkladem lze uvést procentuální podíl příjmů z prodeje vysílacích práv na celkových příjmech u vybraných zahraničních fotbalových klubů v sezoně 2017/2018: Liverpool FC (48 %), Stoke City FC (79 %), Real Madrid (36 %), CD Leganés (77 %), Juventus FC (50 %), FC Crotone (74 %) (srov. KPMG Football Benchmark. BROADCASTING REVENUE LANDSCAPE – BIG MONEY IN THE “BIG FIVE” LEAGUES [online]. *footballbenchmark.com*. 6. 8. 2019 [cit. 10. 8. 2023]. Dostupné zde: https://www.footballbenchmark.com/library/broadcasting_revenue_landscape_big_money_in_the_big_five_leagues)

56 ČT sport. Nejvíce vydělává Premier League, v české lize vysílací práva nepokryjí týmům ani desetinu výnosů [online]. *sport.ceskatelevize.cz*. 11. 6. 2020 [cit. 15. 12. 2023]. Dostupné zde: <https://sport.ceskatelevize.cz/clanek/fotbal/nejvic-vydelava-premier-league-v-ceske-lize-vysilaci-prava-nepokryji-tymum-ani-desetinu-vynosu/5ee23e31611d942f041dc19d>

57 Zpravidla rovněž práva držitele práv na vlastní soutěž, případně i práva vlastníka sportovní infrastruktury, tj. stadionu; ten však mnohdy bývá shodný s vlastníkem práv jednoho z týmů.

Individuální prodej vysílacích práv spočívá v tom, že klub vlastní práva ke svým domácím zápasům a ta pak prodává vysílatelům. Tento model byl uplatňován například v Itálii do sezony 2008/2009 (Serie A) a ve Španělsku do sezony 2015/2016 (La Liga). V Portugalsku (Primeira Liga) by měl být tento model uplatňován maximálně do sezony 2027/2028. V současnosti je však u sportovních soutěží v Evropské unii běžným způsobem prodeje vysílacích práv prodej kolektivní. Důvody pro přechod od individuálního ke kolektivnímu prodeji jsou především vyšší celkové příjmy za vysílací práva a dále také rovnoměrnější distribuce těchto příjmů mezi jednotlivé kluby.⁵⁸

Kolektivní prodej spočívá v dohodě klubů na svěření prodeje svých mediálních práv národní či mezinárodní sportovní asociaci, která je jejich jménem hromadně prodává. V praxi většinou asociace tato práva sama prodává přímým zájemcům (například televizním vysílatelům), nebo tak činí s využitím služeb zprostředkovatele (sportovní mediální agentury), která má znalosti trhu a kontakty a která je prodává jménem asociace. Za tuto službu si pak agentura například účtuje provizi.⁵⁹ Pro tuzemský trh prémiových sportovních vysílacích práv je pak typický model, kdy vysílací práva jako celek koupí sportovní mediální agentura, která je následně prodává konečným zájemcům (například televizním vysílatelům).⁶⁰

V souvislosti s kolektivním prodejem mediálních práv je však nutno řešit právě jeho soutěžní aspekt, neboť při něm nevyhnutelně dochází k omezení soutěže mezi kluby. Jak bylo popsáno v podkapitole 1.2, sportovní kluby jsou soutěžiteli ve smyslu ZOHS, tj. vzájemně si konkurují na trhu prodeje mediálních práv. Při kolektivním prodeji je jim znemožněno nezávisle jednat s televizními vysílateli, případně jinými subjekty, a nezávisle prodávat svá práva. Dá se říci, že je tak klubům bráněno zejména v přijímání nezávislých obchodních rozhodnutí o ceně za tato práva.⁶¹ Na druhou stranu centralizovaný (společný) prodej těchto práv má i své výhody, jako jsou například vytvoření společného produktu a jediného prodejního místa nebo celková vyšší hodnota práv, neboť pro vysílatele i sponzory jsou agregovaná práva nepochybně atraktivnější. Kolektivní prodej posiluje princip solidarity mezi kluby;⁶² v případě individuálního prodeje by mezi příjmy klubů z prodeje těchto práv vznikla výrazná nerovnováha, což by mohlo vést ke snížení počtu týmů v soutěži, tedy k oslabení úrovně a prestiže dané soutěže a v konečném důsledku k menší atraktivitě, a tedy nižší úrovni, respektive hodnotě poskytované služby spočívající v možnosti sledovat sport) pro diváka, který je v tomto ohledu spotřebitelem.

Lze shrnout, že dohoda klubů o kolektivním prodeji mediálních práv ze své podstaty zásadně představuje dohodu soutěžitelů, případně rozhodnutí jejich sdružení, jejímž/jehož cílem či výsledkem může být narušení hospodářské soutěže ve smyslu § 3 odst. 1 ZOHS, respektive čl. 101 odst. 1 SFEU. Proto je třeba posoudit, zda lze takovou dohodu ospravedlnit ve smyslu § 3 odst. 4 ZOHS, respektive čl. 101 odst. 3 SFEU. Níže rozvedená rozhodovací praxe Komise i soutěžních úřadů naznačuje existenci odlišných přístupů, kterými lze na problematiku kolektivního obchodování s vysílacími právy nahlížet.

2.1.1 Rozhodovací praxe Komise

Komise vydala v letech 2003 až 2006 tři rozhodnutí týkající se kolektivního prodeje vysílacích práv, konkrétně rozhodnutí Liga mistrů UEFA (2003), rozhodnutí Bundesliga (2005) a rozhodnutí FA Premier League⁶³ (2006).

58 Heller, C.-P., Suradic, S., Winkler, A. The Centralised Sale of Football Media Rights in Europe. *ssrn.com*. 6. 9. 2021 [cit. 10. 8. 2023], s. 7-8. Dostupné zde: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3918176

59 Van Rompuy, B., Margoni, T. Study on sports organisers' rights in the European Union [online]. *ec.europa.eu*. únor 2014 [cit. 10. 8. 2023], s. 70. Dostupné zde: https://ec.europa.eu/assets/eac/sport/news/2014/docs/study-sor2014-final-report-gc-compatible_en.pdf

60 Tento model se dlouhodobě uplatňuje v prostředí nejvyšší hokejové soutěže a až do roku 2023 byl využíván i oblasti nejvyšších fotbalových soutěží. V roce 2023 došlo ke změně, viz dále.

61 Srov. například rozhodnutí Komise ze dne 23. 7. 2003 ve věci COMP/C.2-37.398, *Joint selling of the commercial rights of the UEFA Champions League* (dále jen rozhodnutí Liga mistrů UEFA), bod 114. Dostupné zde: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32003D0778>; rozhodnutí Komise ze dne 19. 1. 2005 ve věci COMP/C-2/37.214, *Joint selling of the media rights to the German Bundesliga* (dále jen rozhodnutí Bundesliga), bod 22. Dostupné zde: https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/37214/37214_90_3.pdf

62 Srov. například rozhodnutí Liga mistrů UEFA, bod 165.

63 Rozhodnutí Komise ze dne 22. 3. 2006 ve věci COMP/C-2/38.173, *Joint selling of the media rights to the FA Premier League* (dále jen rozhodnutí FA Premier League). Dostupné zde: https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/38173/38173_134_9.pdf

Ve všech třech rozhodnutích Komise shledala, že dohody o kolektivním prodeji spadají do působnosti čl. 101 odst. 1 SFEU, protože vedou k omezení hospodářské soutěže, ke kterému by pravděpodobně v případě absence takových dohod nedošlo. Příkladem lze uvést obavy ve vztahu k uzavření trhu, unifikaci cen a omezení výstupu.⁶⁴ Na druhou stranu Komise shledala, že kolektivní prodej přináší i určité výhody, jako je například vytvoření jediného prodejního místa, usnadnění brandingů ligového produktu a snížení transakčních nákladů.⁶⁵ Jelikož však tyto výhody nebyly dostatečné, aby převážily protisoutěžní efekty kolektivního prodeje, bylo nutné ze strany sportovních organizací navrhnout řadu behaviorálních závazků,⁶⁶ které Komise přijala, a tedy je vyhodnotila jako dostatečné pro odstranění obav z narušení hospodářské soutěže.

Komisi přijaté závazky lze shrnout do této tabulky:⁶⁷

Soutěžní obavy	Závazek	Liga mistrů UEFA	Bundesliga	FA Premier League
Riziko uzavření trhu na navazujících trzích	Nediskriminační a transparentní výběrové řízení	X	X	X
	Nezávislý monitorovací správce dohlížející na výběrové řízení			X
	Žádné podmiňování nabídek			X
Riziko uzavření trhu na navazujících trzích v důsledku exkluzivity a vázání mediálních práv	Přiměřené množství různých balíčků	X	X	X
	Žádná kombinace velkých a malých balíčků			X
	Balíčky vyhrazené pro speciální trhy/ platformy (nová mediální práva)	X	X	X
	Omezení trvání exkluzivních smluv: maximálně tři fotbalové sezony	X	X	X
Riziko omezení výstupu	Oprávnění klubů využít práva, která nebudou využita	X	X	X
	Paralelní využívání méně hodnotných práv kluby	X		
Riziko monopolizace	Pravidlo zákazu jediného nabyvatele			X

V souvislosti s kolektivním prodejem mediálních práv nelze opomenout ani Bílou knihu o sportu⁶⁸ vydanou Komisí v červenci 2007, ve které je uvedeno, že kolektivní prodej mediálních práv vyvolává soutěžněprávní obavy, nicméně Komise tento způsob prodeje za určitých podmínek akceptuje. Takový prodej totiž může mít význam ve smyslu přerozdělení příjmu a být nástrojem dosahování větší míry solidarity v rámci sportu.

2.1.2 Rozhodovací praxe národních soutěžních úřadů

Ačkoli Komise nastavila určitý standard kolektivního prodeje mediálních práv, národní soutěžní úřady se ho vždy striktně nedrží. Důvodem mohou být například specifika daného sportu, soutěžní prostředí v konkrétním státě, kdy například prestiž daného sportu a s tím související hodnota práv mezi jednotlivými evropskými soutěžemi se mohou značně lišit. Lze rovněž zmínit, že v některých zemích (Itálie, Francie či Španělsko) jsou náležitosti prodeje vysílacích práv zakotveny i v právním řádu.

64 Srov. například tamtéž, bod 25; rozhodnutí Bundesliga, bod 22; rozhodnutí Liga mistrů UEFA, bod 114.

65 Srov. například rozhodnutí Liga mistrů UEFA, bod 1; rozhodnutí Bundesliga, bod 24.

66 V případě rozhodnutí Liga mistrů UEFA se nejednalo o závazkové rozhodnutí. Kolektivnímu prodeji byla udělena individuální výjimka podle čl. 81 odst. 3 SES. Pro přehlednost je však pracováno s termínem závazky.

67 Van Rompuy, B., Margoni, T. Study on sports organisers' rights in the European Union [online]. *ec.europa.eu*. únor 2014 [cit. 10. 8. 2023], s. 77. Dostupné zde: https://ec.europa.eu/assets/eac/sport/news/2014/docs/study-sor2014-final-report-gc-compatible_en.pdf

68 Evropská komise. *Bílá kniha o sportu*. 2007. Dostupné zde: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52007DC0391>

Úřad níže uvádí vybraná rozhodnutí zahraničních soutěžních úřadů týkající se převážně fotbalu, který je světově nejpoblárnějším sportem.

2.1.2.1 Německo (Bundesliga)

Německý soutěžní úřad (*Bundeskartellamt*) se v rámci své činnosti opakovaně zabýval kolektivním prodejem práv k zápasům 1. a 2. německé fotbalové ligy, konkrétně vydal závazková rozhodnutí v letech 2012⁶⁹, 2016⁷⁰ a 2020.⁷¹ V této souvislosti uvedl, že kolektivní prodej vysílacích práv je v konečném důsledku zvláštní formou horizontálního omezení, nicméně se nejedná o tzv. *hardcore* kartel. Bylo tak nutné přijmout závazky. Ty v rámci let prodělaly určité změny, nicméně základní kritéria zůstala neměnná, tj. uskutečnění nediskriminačního a transparentního výběrového řízení, rozdělení práv do balíčků a postoupení maximálně na čtyři roky.

Zatímco v roce 2012 byl německý soutěžní úřad názoru, že závazky nemusí obsahovat pravidlo zákazu jediného nabyvatele, v roce 2016 už s ohledem na obavy z možného uzavření trhu jeho přijetí v rámci závazků vyžadoval. Díky němu měl být dostatečný podíl vysílacích práv na živé vysílání udělen druhému zájemci. Dále pak každý z balíčků, který obsahoval zákaz jediného nabyvatele, umožňoval nabyvateli vysílat tzv. *highlights* ze všech zápasů daného herního dne ihned po ukončení zápasu, a tím mu umožnil i celkové pokrytí dynamiky ligy. Samotný zákaz jediného nabyvatele mířil na to, aby exkluzivně nevysílal pouze jeden poskytovatel vysílání a nedošlo k vyloučení jeho konkurentů po dobu trvání licenčního období. Nicméně to nebránilo spojení různých nabídek do jediné na nevýhradním základě (například skrze distribuční a sublicenční smlouvy).

V roce 2020 pak k odstranění obav z narušení hospodářské soutěže došlo v rámci závazků k rozšíření pravidla zákazu jediného nabyvatele na práva na živá vysílání, které umožňuje dostatečnou konkurenci pro balíčky a dle názoru německého soutěžního úřadu (*Bundeskartellamt*) dostatečně omezuje tendenci k uzavření trhu při kolektivním prodeji práv, jakož i z toho vyplývajících omezení hospodářské soutěže v oblasti inovací. Na tomto základě je podstatná část práv na přímé přenosy Bundesligy udělována druhému uchazeči. V původně navrhovaném modelu nebyl dle soutěžního úřadu zákaz jediného nabyvatele dostatečně účinný, zejména s ohledem na strukturu balíčků a model výběrového řízení, aby umožnil druhému zájemci přiměřeně konkurovat prvnímu zájemci.

2012	2016	2020
Nediskriminační a transparentní výběrové řízení Balíčky 4 roky Jeden balíček umožňující veřejné televizi vysílat (opožděně) <i>highlights</i> ze hry	Výběrové řízení, balíčky, 4 roky Zákaz jediného nabyvatele Každý z balíčků se zákazem umožňující <i>highlights</i> ze všech zápasů po jejich skončení	Výběrové řízení, balíčky, 4 roky, <i>highlights</i> po skončení zápasů Posílený zákaz jediného nabyvatele (druhý subjekt získá podstatnou část práv)

Počátkem roku 2024 však německý soutěžní úřad předběžně avizoval zrušení pravidla zákazu jediného nabyvatele pro nadcházející sezony, a to s odkazem na možnosti on-line vysílání a existenci řady subjektů, které mohou vysílací práva nabýt.⁷²

69 Rozhodnutí Bundeskartellamt č. j. B6-114/10 ze dne 12. 1. 2012. Dostupné zde: https://s.bundesliga.com/assets/doc/40000/38723_original.pdf

70 Rozhodnutí Bundeskartellamt č. j. B6-32/15 ze dne 11. 4. 2016. Dostupné zde: https://www.bundeskartellamt.de/SharedDocs/Entscheidung/DE/Entscheidungen/Kartellverbot/2016/B6-32-15.pdf;jsessionid=275DA4F3C22083B7749D5B3521D-D7B49.1_cid378?__blob=publicationFile&v=2

71 Rozhodnutí Bundeskartellamt č. j. B6-28/19 ze dne 20. 3. 2020. Dostupné zde: https://www.bundeskartellamt.de/SharedDocs/Entscheidung/DE/Entscheidungen/Kartellverbot/2020/B6-28-19.pdf;jsessionid=C88E61CDA00AF3505CFE253FEE55E37F.2_cid378?__blob=publicationFile&v=3

72 Bundeskartellamt. Based on the preliminary outcome of its examination, the Bundeskartellamt approves DFL's marketing model for Bundesliga and Bundesliga 2 matches from the 2025/26 season onwards [online]. *bundeskartellamt.de*. 30. 1. 2024 [cit. 10. 2. 2024]. Dostupné zde: https://www.bundeskartellamt.de/SharedDocs/Meldung/EN/Pressemitteilungen/2024/30_01_2024_DFL_Medienrechte.html.

2.1.2.2 Dánsko (Superligaen)

Dánský soutěžní úřad (*Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen*) přijal v letech 2007⁷³ a 2014⁷⁴ závazková rozhodnutí v souvislosti s kolektivním prodejem mediálních práv k dánské fotbalové lize (Superligaen). Prvním rozhodnutím byly schváleny závazky spočívající v uskutečnění nediskriminačního výběrového řízení (možnost vyjednávat na základě předložených nabídek), postoupení maximálně na dobu tří let nebo rozčlenění nabídek do různých balíčků (zahrnujících exkluzivní a neexkluzivní mediální práva), a to i pro různé mediální platformy. Dále zde byl zákaz udělit všechna práva živého vysílání jednomu nabyvateli, ovšem s výjimkami, pokud by existoval pouze jeden nebo dva zájemci. Přidělení balíčků uchazečům pak záviselo na ekonomicky nejvýhodnější kombinaci. Celý proces výběrového řízení, vyjednávání a udělování práv měl být monitorován správcem.

V roce 2014 došlo k revizi závazků v reakci na významný vývoj na trhu. Hlavními změnami bylo zvýšení maximální doby postoupení práv z tří na šest let, posílení zákazu jediného nabyvatele, pokud jsou práva prodána na dobu delší tří let (vysílatel může v takovém případě nabýt maximálně čtyři ze šesti balíčků na živé vysílání na rozdíl od pěti ze šesti, jak tomu bylo dosud; vysílatel nemůže nabýt práva na živé vysílání ke dvěma nejatraktivnějším zápasům); zákaz minimálních cen, jež mohou omezit počet uchazečů, a tím způsobit uplatnění výjimky z pravidla zákazu jediného nabyvatele.

Vzhledem k vývoji v souvislosti se vznikem streamovacích služeb, svobodnou volbou distributora ze strany spotřebitelů a možností výběru televizních kanálů v televizních balíčcích ze strany spotřebitelů se soutěžní úřad rozhodl v roce 2022⁷⁵ (od sezony 2024/2025) částečně a dočasně pozastavit závazky z roku 2014. Pozastavení závazků mimo jiné zahrnuje zjednodušení podmínek výběrového řízení a vztahuje se i na zákaz jediného nabyvatele; nově je tedy možné, aby vysílací práva k lize získal exkluzivně jeden vysílatel, streamovací služba nebo distributor. Práva však musí být nabízena maximálně na čtyři roky, v opačném případě se pozastavení závazků neuplatní.

2007	2014	2022
Nediskriminační a transparentní výběrové řízení	Výběrové řízení	Zjednodušení podmínek výběrového řízení
Monitorizováno správcem	Monitorizováno správcem	Monitorováno správcem
Balíčky	Balíčky	Balíčky
3 roky	Až 6 let (zprísněný zákaz jediného nabyvatele)	Zrušen zákaz jediného nabyvatele v případě prodeje na 4 roky
Zákaz jediného nabyvatele	Zákaz minimálních cen	

2.1.2.3 Francie

Francouzský soutěžní úřad (*Autorité de la concurrence*) se v roce 2016 zabýval prodejem audiovizuálních práv k francouzskému šampionátu ragby Pro D2 (druhá nejvyšší francouzská ragbyová liga). Ve svém rozhodnutí pak mimo jiné uvedl, že sportovní vysílací práva lze dělit pouze na prémiová a ostatní práva, respektive prémiová a neprémiová. Zatímco na prodej prémiových práv jsou kladeny zvláštní požadavky, tj. například je nutno je prodávat v rámci transparentního a nediskriminačního výběrového řízení, neprémiová práva podléhají běžnému smluvnímu režimu, jenž je spojen s volností prodeje. Soutěžní úřad ve svém rozhodnutí odmítl stěžovatelem navrhovanou kvalifikaci poloprémiových práv pro vysílací práva druhé nejvyšší ragbyové ligy ve Francii (Pro D2) a označil je za ostatní (neprémiová) práva.⁷⁶

73 Rozhodnutí Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen (dánský soutěžní úřad) č. 4/0120-0204-0052/TUK/MIK ze dne 31. 10. 2007.

74 Rozhodnutí Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen (dánský soutěžní úřad) č. 13/04400 ze dne 26. 2. 2014. Dostupné zde: <https://www.en.kfst.dk/media/13295/20140226-medierettigheder-til-dansk-ligafodbold-revision-af-tilsagn-off.pdf>

75 Rozhodnutí Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen (dánský soutěžní úřad) č. 21/09213 ze dne 21. 12. 2022. Dostupné zde: <https://www.kfst.dk/media/ecxpma0b/20221221-medierettigheder-til-dansk-ligafodbold-a.pdf>

76 Rozhodnutí Autorité de la concurrence (francouzský soutěžní úřad) č. 16-D-04 ze dne 23. 3. 2016. Dostupné zde: <https://www.autoritedelaconcurrence.fr/sites/default/files/commitments/16d04.pdf>

Rovněž se dále zabýval stížností společnosti *Group Canal Plus* (GCP), která se na něj obrátila poté, co v roce 2021 ligový svaz (*Ligue de Football Professionnel*) vyhlásil výběrové řízení na uvolněné balíčky vysílacích práv k Ligue 1. Ačkoli byla v roce 2018 svazem prodána vysílací práva na sezony 2020/2021 až 2023/2024, kvůli finančním potížím společnosti *Mediapro* došlo k předčasnému ukončení smlouvy a s tím i k uvolnění většiny balíčků. Společnosti *GCP* namítala, že nové výběrové řízení nezahrnovalo i balíček č. 3, jehož vysílání provozovala na základě sublicence od společnosti *beIN Sports France*. Stížnost byla francouzským soutěžním úřadem zamítnuta s odkazem, že balíček č. 3 bylo možné oddělit od ostatních balíčků a nebylo tedy nutné uskutečnit nové výběrové řízení i ohledně tohoto balíčku.⁷⁷

Zmíněného výběrového řízení i následných vzájemných jednání (ve výběrovém řízení nebylo dosaženo rezervních cen⁷⁸) ve věci uvolněných balíčků po společnosti *Mediapro* se společnosti *GCP* a *beIN Sports France* neúčastnily. Následně poté, co všechny uvolněné balíčky získala společnost *Amazon* za 250 milionů euro za sezonu, podaly stížnost k francouzskému soutěžnímu úřadu (*Autorité de la concurrence*). Přidělení balíčků považovaly za diskriminační, jelikož za samotný balíček č. 3 musely platit o 82 milionů euro za sezonu více, než měla nově platit společnost *Amazon* za uvolněné balíčky. Francouzský soutěžní úřad nicméně neshledal zmíněné jednání diskriminačním a poukázal na skutečnost, že všichni zájemci měli možnost se účastnit výběrového řízení a stejně jako ostatní i možnost učinit nabídku ligovému svazu v rámci vzájemných jednání. Nabídka společnosti *Amazon* pak pro ligový svaz znamenala nejvyšší zaručený příjem při zachování přítomnosti několika konkurenčních vysílatelů.⁷⁹

2.1.2.4 Shrnutí

Analýza uvedených rozhodnutí jasně ukazuje, že přístupy Komise a jednotlivých soutěžních úřadů k otázce kolektivního prodeje sportovních mediálních práv se liší. Tato skutečnost rovněž podtrhuje význam ekonomického a právního rámce pro veškerá ujednání v oblasti sportu. Jednotlivá rozhodnutí soutěžních orgánů nicméně sjednocuje fakt, že problematické aspekty prodeje kolektivních práv jsou převážně řešeny prostřednictvím závazků navržených příslušnými asociacemi. Poslední vývoj v Německu a Dánsku pak naznačuje směr k větší liberálnosti v této oblasti.

2.1.3 Praxe Úřadu

V rámci své dozorové pravomoci se Úřad v nedávné době zabýval kolektivním prodejem vysílacích práv v oblasti hokejových a fotbalových soutěží v České republice. Oba případy byly vyřešeny prostřednictvím tzv. soutěžní advokacie.

2.1.3.1 Lední hokej

Úřad v letech 2022–2023 šetřil na základě podnětů České asociace hokejistů, z. s., společnosti HOCKEY CLUB DYNAMO PARDUBICE, a. s., a společnosti RELMOST, a. s., možné narušení hospodářské soutěže v souvislosti s kolektivním prodejem marketingových práv⁸⁰ k Extralize ledního hokeje⁸¹ a 1. české hokejové lize.⁸² Výsledkem šetření Úřadu bylo vyřešení všech tří podnětů s pomocí soutěžní advokacie bez zahájení

77 Rozhodnutí Autorité de la concurrence (francouzský soutěžní úřad) č. 21-D-12 ze dne 11. 6. 2021. Dostupné zde: https://www.autoritedelaconurrence.fr/sites/default/files/integral_texts/2021-06/21d12_0.pdf; Autorité de la concurrence. The French Competition Authority dismisses a claim suggesting there was discrimination in the tendering process for the rights to broadcast the matches of the foremost French football league (Amazon / Canal + / beIN Sports) [online]. *concurrances.com*. 30. 11. 2022 [cit. 10. 8. 2023]. Dostupné zde: <https://www.concurrances.com/en/bulletin/news-issues/november-2022/the-french-competition-authority-dismisses-a-claim-suggesting-there-was>

78 V případě absence rezervní ceny obecně platí, že práva získá ten, kdo nabídne nejlepší cenu. Rezervní cena pak slouží jako ochrana prodejce. Pokud je nejvyšší nabídka nižší než rezervní cena, nemusí být práva prodána a výběrové řízení může být prohlášeno za neúspěšné.

79 Rozhodnutí Autorité de la concurrence (francouzský soutěžní úřad) č. 22-D-22 ze dne 30. 11. 2022. Dostupné zde: https://www.autoritedelaconurrence.fr/sites/default/files/integral_texts/2022-11/22d22.pdf; Autorité de la concurrence. Partial reawarding of the TV rights for Football Ligue 1 to Amazon: the Autorité de la concurrence rejects the complaints of the Canal + Group and beIN Sports for lack of sufficient evidence. *autoritedelaconurrence.fr*. 30. 11. 2022 [cit. 10. 8. 2023]. Dostupné zde: https://www.concurrances.com/pdf_version.api/objet/article-109828.pdf

80 Tj. mediálních, reklamních, osobnostních a dalších práv.

81 Dále jen ELH.

82 Dále jen 1. liga.

správního řízení. Vysílací práva byla nabídnuta zájemcům v otevřeném nediskriminačním výběrovém řízení, jehož průběh a konkrétní podoba byly s Úřadem projednány.

2.1.3.1.1 ELH

Úřad se v první řadě zabýval centralizací marketingových práv ELH na úrovni ligového sdružení, konkrétně u APK LH.⁸³ V případě vysílacích práv dospěl Úřad k závěru, že centralizace těchto práv je v podstatě nezbytná, a to zejména s ohledem na nutnost získat trojí práva⁸⁴ pro odvysílání každého utkání. Kromě toho centralizace vysílacích práv přináší řadu výhod. Jednou z hlavních výhod je vytvoření komplexního ligového produktu, konkrétně ELH. Tento komplexní produkt je atraktivnější jak pro vysílatele, kteří mohou nabídnout vysílání většího množství utkání, tak pro reklamní partnery, kteří mohou lépe cílit své reklamní kampaně. Výsledkem je také zvýšená atraktivita pro diváky, kteří mají možnost sledovat větší množství zápasů ELH, což přispívá k popularizaci a rozvoji této hokejové soutěže. Naopak u reklamních práv dospěl Úřad k závěru, že ačkoli by část těchto práv nemusela být centralizována (prodávat by si tento prostor mohly samy kluby), jedná se o minoritní část reklamních práv a kombinované obchodování stále umožňuje dostatečnou soutěž mezi kluby. Vzhledem k tomu, že na APK LH je postupována jen část marketingových práv a příjmy z jejich prodeje tvoří pouze menší část celkových příjmů jednotlivých klubů, Úřad dospěl ke zjištění, že v důsledku centralizace není zcela determinována obchodní činnost jednotlivých klubů a omezení hospodářské soutěže mezi kluby je nezbytné a přiměřené. Úřad pak především pozitivně hodnotil skutečnost, že centralizace části marketingových práv, tj. i části reklamních práv, posiluje princip solidarity mezi kluby, kdy menší kluby by pravděpodobně nedokázaly realizovat významnější finanční zhodnocení za postupovaná reklamní práva, zatímco větší kluby jsou si vědomy, že ačkoli by jim jejich samostatný prodej postupovaných reklamních práv mohl přinést vyšší finanční zhodnocení, mohlo by to mít dopad na snížení kvality ELH.

V druhé řadě Úřad řešil převod marketingových práv na marketingového partnera, společnost BPA sport marketing, a. s.⁸⁵ V této souvislosti Úřad dospěl k závěru (i s odkazem na rozhodnutí Komise⁸⁶), že dvojí centralizace je možná, nicméně APK LH musí zajistit, aby marketingový partner postupoval marketingová práva v souladu se soutěžním právem. Pokud jde o výběr marketingového partnera, vnímal Úřad uskutečnění výběrového řízení za prosoutěžní, nicméně jeho případnou absenci by za daných okolností (kdy marketingový partner následně nabízí tato práva v otevřeném tendru) bez dalšího nepovažoval za porušení ZOHS. Z šetření Úřadu nadto vyplynulo, že drtivě většině klubů účastnících se ELH současný způsob obchodování jejich marketingových práv vyhovuje. Úřad nicméně doporučil APK LH v budoucnu realizovat výběrové řízení na marketingového partnera více (veřejnosti) otevřeným způsobem a rovněž s větším časovým předstihem.

Ve třetí řadě se Úřad zabýval prodejem marketingových práv společností BPA. Po konzultaci s Úřadem uskutečnila společnost BPA na jaře roku 2023 výběrové řízení na prodej vybraných mediálních práv k ELH pro období sezon 2023/2024 až 2027/2028, přičemž došlo k rozdělení práv do jednotlivých balíčků.⁸⁷ Tento způsob

83 Asociace profesionálních klubů ledního hokeje (dále jen APK LH) je organizace zodpovědná za správu, řízení a rozvoj ELH, což je nejvyšší hokejová liga v České republice. Tato asociace sdružuje všechny kluby, které se účastní ELH, a jedná jako jejich zastupitelský orgán. Mezi hlavní úkoly APK LH patří přijímání a implementace stanov, interních pravidel a různých dokumentů, včetně pravidel týkajících se ELH a disciplinárních opatření.

84 Kromě domácího a hostujícího klubu i držitele práv na vlastní soutěž.

85 Dále jen BPA.

86 Srov. bod 3.2 přílohy (Commitments of the League Association) rozhodnutí Komise ze dne 19. 1. 2005 ve věci COMP/C-2/37.214, *Joint selling of the media rights to the German Bundesliga*, „Ligová asociace má možnost prodat práva na využívání (vysílací práva – pozn. Úřadu) jako celek nebo v podstatných blocích marketingovému partnerovi nebo může uzavřít smlouvy přímo s uživateli (tj. například televizními vysílately – pozn. Úřadu). Přímý prodej práv na využívání ligovou asociací uživatelům se uskutečňuje prostřednictvím oficiálního veřejného nabídkového řízení. Pokud ligová asociace prodá práva na využívání marketingovému partnerovi, musí zajistit, aby její marketingový partner použil postup pro udělení práv, který se na to vztahuje (tj. marketingový partner musí uskutečnit oficiální veřejné nabídkové řízení – pozn. Úřadu).“

87 Konkrétně: I. Balíčky pro broadcastery s licencí pro vysílání na území České republiky (A. FTA TV pro ČR, B. PAY-TV pro ČR a C. TV stream pro ČR), II. Balíčky pro broadcastery s licencí pro vysílání na území Slovenské republiky (D. TV broadcast pro SR a E. TV stream pro SR), III. Balíčky pro sázkové kanceláře s licencí pro území České republiky a Slovenské republiky (F. Betting rights pro ČR a G. Betting rights pro SR), IV. Další balíčky pro území České republiky a Slovenské republiky (H. gólové situace a příslušná data rights pro ČR a I. gólové situace a příslušná data rights pro SR) a V. Další balíčky pro území mimo Českou republiku a Slovenskou republiku (J. TV práva pro zahraničí, K. TV sestřihy a příslušná data rights pro zahraničí, L. Betting rights pro zahraničí (s výjimkou SR) a M. Gólové situace a příslušná data rights pro zahraničí (s výjimkou SR).

prodeje, jakož i délku postoupení považoval Úřad za souladný se soutěžním právem. Pokud jde o prodej reklamních práv (včetně práva k názvu soutěže), tato práva není podle názoru Úřadu nutné prodávat na základě výběrových řízení a rovněž s přihlédnutím ke značné pluralitě nabyvatelů těchto práv, nevyvolal přímý prodej zájemcům o sponzoring obavy z narušení hospodářské soutěže.

Úřad dále hodnotil zakotvení povinnosti postoupení vybraných marketingových práv, respektive povinnost klubu uzavřít smlouvu s marketingovým partnerem, ve vnitřních předpisech ligového sdružení, přičemž jej posoudil jako přiměřené sledovanému cíli. Absence takové povinnosti by totiž mohla vést k neuzavření smlouvy některého z klubů s marketingovým partnerem, což by mohlo mít negativní vliv na ostatní kluby či ELH jako celek a potenciálně negativně ovlivnit až znehodnotit práva postoupená ostatními kluby.

2.1.3.1.2 1. liga

V případě 1. ligy Úřad dospěl k obdobným závěrům jako u ELH. Rozdíl zde nicméně vnímá z hlediska nakládání s vysílacími právy k 1. lize. Ta jsou nepochybně méně atraktivní než vysílací práva k ELH, proto je o ně snížený zájem mezi vysílateli atd. Z toho důvodu se Úřad přiklonil k závěrům výše uvedeného rozhodnutí ve věci *Pro D2* a dospěl k závěru, že aktuálně je nutné vysílací práva 1. ligy považovat za neprémiová práva, tj. taková práva, která nemusí být prodávána v rámci transparentního a nediskriminačního výběrového řízení, ačkoli by takový přístup zjevně více podporoval soutěž mezi potenciálními zájemci a eliminoval riziko narušení soutěže mezi nimi.

2.1.3.2 Fotbal

Úřad v letech 2022–2023 šetřil na podkladě podnětu společnosti SK Slavia Praha – fotbal, a. s.,⁸⁸ možné narušení hospodářské soutěže tím, že Ligová fotbalová asociace,⁸⁹ jejíž členové jsou fotbalové kluby účastníci se mužské 1. a 2. fotbalové ligy v České republice, uzavřela se společností Pragosport, a. s., smlouvu o exkluzivním poskytnutí audiovizuálních práv⁹⁰ členů LFA za účelem jejich využívání včetně dalšího prodeje bez transparentního otevřeného výběrového řízení a má záměr prodloužit tuto spolupráci i pro následující sezony. Pragosport, a. s., byl přitom exkluzivním odběratelem audiovizuálních práv na obě fotbalové ligy již od roku 2014, kdy je smluvně poskytovala FAČR. Slavia jako člen LFA namítala, že dlouhodobá exkluzivní spolupráce znemožňuje vstup televizních vysílatelů a dalších médií na trh zprostředkování utkání 1. a 2. fotbalové ligy.

V důsledku šetření podnětu Úřadem se LFA rozhodla revidovat způsob prodeje audiovizuálních práv a mimo jiné i s ohledem na podporu většiny fotbalových klubů s členstvím v LFA uspořádat výběrové řízení pro výběr společností, kterým budou poskytnuta jejich audiovizuální práva. LFA s Úřadem opakovaně komunikovala a přislíbila, že prodej audiovizuálních práv svých členů bude pro nadcházející sezony uskutečňovat na podkladě výsledků transparentního a nediskriminačního tendru. LFA s Úřadem diskutovala taktéž rozsah a způsob rozdělení práv do jednotlivých balíčků, které by byly nabízeny k prodeji, časové období (počet sezon), pro něž by měly být smlouvy na poskytnutí práv uzavřeny, způsob realizace prodeje (napřímo či prostřednictvím přeprodejce jako doposud) apod., přičemž Úřadu předložila několik variant realizace tendru.

Za účelem posouzení podnětu a navrhovaných variant realizace tendru z pohledu ochrany hospodářské soutěže Úřad oslovil některé potenciální uchazeče o nákup audiovizuálních práv z řad televizních vysílatelů. Z jejich odpovědí mimo jiné vyplynulo, že někteří televizní vysílatelé mají zájem nejen o nákup samostatných práv k vysílání 1. a 2. fotbalové ligy v tuzemsku, ale taktéž o nákup pouze samostatných fotbalových utkání, což by odůvodňovalo rozdělení všech audiovizuálních práv členů LFA nikoli pouze na úrovni způsobu jejich využití,⁹¹ nýbrž ještě úžeji na balíčky vysílacích práv určitých utkání (například rozdělení založené na vysílacích časech zápasů, respektive tzv. slotech). LFA se však obávala, že o balíčky samostatných fotbalových zápasů bude v prostředí České republiky velmi omezený zájem například ve srovnání se světově mnohem významnějšími fotbalovými soutěžemi, kde je kvalita jednotlivých utkání vyrovnanější napříč všemi fotbalovými kluby.

88 Dále jen Slavia.

89 Dále jen LFA.

90 V kontextu předmětného podnětu bylo pracováno s pojmem audiovizuální práva; tato práva zahrnují především práva na televizní vysílání obdobně jako mediální práva ve shora popsaném případě z oblasti ledního hokeje.

91 To je například televizní vysílání zápasů 1. ligy; televizní vysílání zápasů 2. ligy; audiovizuální práva pro sázkové kanceláře; audiovizuální práva pro fotbalové zpravodajce; rádiové vysílání zápasů 1. a 2. ligy.

Úřad tedy konstatoval, že považuje za minimální standard zachování zdravého soutěžního prostředí alespoň zajištění přístupu všech potenciálních televizních vysílatelů k poptávce po samostatném balíčku televizních vysílacích práv k ligovým soutěžím v nezávislém, transparentním a otevřeném tendru. Úřad posoudil jako nadbytečně omezující hospodářskou soutěž i zavedení opčního práva vítěze tendru na nákup audiovizuálních práv pro období dvou let po skončení čtyřleté smlouvy na nákup práv. Úřad měl za to, že po ukončení smlouvy by měla být audiovizuální práva k ligovým soutěžím opět soutěžena v transparentních, nediskriminačních a otevřených tendrech.

LFA v rámci soutěžní advokacie změnila svůj dosavadní přístup spočívající v prodeji audiovizuálních práv jedinému přeprodeji, aniž by byla zajištěna možnost ucházet se o nákup práv v rámci transparentního, nediskriminačního a otevřeného tendru, a vyhlásila na konci srpna 2023 první výběrová řízení na vybrané balíčky audiovizuálních práv pro sezony 2024/2025 až 2028/2029, a to práv na televizní vysílání 1. fotbalové ligy na území České republiky a Slovenské republiky, na tuzemské televizní vysílání 2. fotbalové ligy a práv na streaming 1. fotbalové ligy pro účely kurzového sázení na území České republiky. Soutěže o práva na televizní vysílání byly otevřeny jak licencovaným vysílatelům, tak i zprostředkovatelským a mediálním agenturám, soutěže o práva pro streaming pro účely kurzového sázení jak držitelům licencí na provozování hazardních her, tak i mediálním a zprostředkovatelským agenturám. Soutěž o práva na televizní vysílání 1. fotbalové ligy byla rozdělena do tří částí, a to (i) vysílání všech osmi zápasů v daném kole; (ii) vysílání čtyř zápasů daného kola, které si vysílatel vybere dle svého uvážení; (iii) vysílání zbývajících čtyř zápasů daného kola. V rámci vyhodnocení tendru poté měla být vybrána buď varianta (i), nebo kombinace variant (ii) a (iii). Při splnění požadavků na technickou kvalifikaci a základní způsobilost byli uchazeči vybíráni na základě jediného hodnoticího kritéria, kterým byla cena za poskytnutí práv. Podmínky tendru a způsob jeho realizace Úřad vyhodnotil jako odpovídající pro zachování fair soutěžního prostředí. Z výběrového řízení vzešly vítězně tři subjekty – jeden s nabídkou na televizní práva (televizní vysílatel), druhý získal exkluzivní práva na streaming utkání 1. ligy a třetí vyhrál televizní práva pro 2. ligu (přeprodejce). V druhé polovině března 2024 vyhlásila LFA druhé kolo tendru na většinu zbývajících balíčků audiovizuálních práv pro vysílání zápasů 1. a 2. fotbalové ligy, a to (i) televizní vysílací práva pro zahraničí, (ii) práva na streaming utkání 1. ligy pro účely kurzového sázení v zahraničí a (iii) audio vysílací práva pro území České republiky i zahraničí. Podmínky druhého kola tendru byly koncipovány na obdobných principech jako v případě prvního kola tendru, a Úřad proto v jeho realizaci neshledal nebezpečí narušení hospodářské soutěže.

2.1.3.3 Shrnutí

Úřad se v nedávné době zabýval problematikou týkající se kolektivního prodeje práv v rámci sportovních soutěží v České republice, konkrétně ve fotbale a v hokeji. Jeho hlavním cílem bylo zabezpečit soutěžní prostředí v těchto oblastech.

V případě hokeje, konkrétně ELH, Úřad podrobil analýze centralizaci marketingových práv včetně vysílacích a reklamních práv na úrovni marketingového partnera – společnosti BPA. Zjištění Úřadu ukázala, že centralizace vysílacích práv je v zásadě nezbytná. V rámci reklamních práv byl Úřad názoru, že ačkoli část těchto práv nemusela být centralizována a kluby by mohly mít možnost samostatného prodeje, jednalo by se pouze o menšinovou část těchto práv. Důležitým aspektem bylo jak posouzení výběru marketingového partnera, tak následné provedení výběrového řízení z jeho strany směrem k nabyvatelům vysílacích práv, které bylo s Úřadem konzultováno. Úřad obecně považuje za vhodné, aby veškeré případné budoucí tendry na marketingového partnera či zprostředkovatele probíhaly co nejvíce transparentně a byly otevřené co nejširšímu možnému okruhu zájemců.

V případě fotbalu se Úřad zaměřil na exkluzivní poskytování audiovizuálních práv členů LFA společnosti Pragosport, a. s. Na základě konzultací s Úřadem přistoupila LFA k revizi způsobu prodeje těchto práv, a to prostřednictvím transparentního a nediskriminačního tendru, čímž byla zajištěna alespoň potenciální konkurence na trhu s vysíláním fotbalových zápasů 1. ligy. V srpnu roku 2023 vyhlásila LFA výběrová řízení na audiovizuální práva pro nadcházející sezony. Výše popsané šetření Úřadu tedy vedlo k zavedení změn v praxi prodeje těchto práv, čímž byla podpořena konkurence v oblasti prodeje vysílacích práv k fotbalovým zápasům 1. a 2. fotbalové ligy.

Na základě výše popsaných praktických zkušeností a detailní analýzy postupů v oblasti kolektivního prodeje mediálních práv v zahraničí dospěl Úřad k závěru, že optimálním řešením by bylo realizovat prodej předmětných práv přímo prostřednictvím ligového sdružení, které má přímý zájem na co nejlepším zhodnocení těchto práv. Pokud není takový přístup možný, je vhodné využít služeb sportovní mediální agentury, přičemž v tomto případě by se měla agentura omezit na roli prostředníka. Jejím úkolem by bylo zajištění prodeje jménem ligového sdružení a za sjednanou provizi. Tento přístup má několik výhod. Zprvu zajistí, že finanční prostředky generované z prodeje práv budou směřovat přímo sportovním klubům. Zároveň zprostředkovatel, tedy v tomto případě sportovní mediální agentura, bude mít silnou motivaci k dosažení co nejvyšší částky za práva, protože výše její provize je přímo závislá na dosažené ceně za práva. Tento model podněcuje agenturu k maximálnímu úsilí při vyjednávání s potenciálními partnery, což v konečném důsledku přispívá k maximalizaci příjmů pro všechny zúčastněné strany. Mediální agentura (ať už v roli zprostředkovatele či nabyvatele práv) dále musí tato práva prodávat v otevřeném tendru v balíčcích a na omezenou dobu. Možnost prodloužení prodeje práv na delší období, než které je aktuálně soutěženo prostřednictvím opčního práva, Úřad považoval za nadbytečně omezující hospodářskou soutěž.

Úkolem a posláním Úřadu není primárně chránit ekonomické zájmy individuálních subjektů působících na trhu, ale zajistit možnost hospodářské soutěže v souladu s pravidly a principy, které zajišťují fair podmínky pro všechny účastníky trhu. V obou výše uvedených případech, tedy jak v oblasti hokeje, tak i v oblasti fotbalu, Úřad svými postupy a doporučeními směřoval k zajištění férového a transparentního prostředí v prodeji mediálních práv při současném zohlednění skutečných podmínek panujících na příslušných trzích v dané době.

2.2 Fotbaloví agenti

V roce 2022 přijala FIFA nová a do značné míry kontroverzní pravidla FFAR⁹² upravující činnost fotbalových agentů a jejich jednání při zajišťování fotbalových přestupů. Část těchto pravidel, zahrnující především podmínky pro získání licence a povinnost agentů složit zkoušku, vstoupila v platnost dne 9. ledna 2023. Zbývající část pravidel, která stanoví například (i) maximální limit odměny agentů, (ii) zákaz vícenásobného zastoupení, (iii) princip „klient platí“, kdy za placení agentům jsou zodpovědní sami hráči/trenéři (nikoli jejich kluby jako tomu zpravidla bylo doposud), (iv) možnost hráče vyjednat si přestup samostatně bez fotbalového agenta, (v) vyloučení účinků o exkluzivním zastupování hráče agentem, (vi) zákaz agentům navazovat kontakty nebo uzavřít smlouvu o zastupování s klubem či hráčem, který má uzavřenou výhradní smlouvu s jiným agentem, (vii) informační povinnost agentů o jejich smlouvách vůči FIFA, (viii) nová pravidla ve vztahu k nezletilým hráčům aj., vstoupila v platnost dne 1. října 2023. S účinností od stejného dne FAČR, jakožto člen FIFA, pravidla FFAR implementovala pod názvem Řád agentů FAČR.

Při soutěžněprávní analýze pravidel FFAR nelze opomenout, že pravidlům FIFA upravujícím činnost fotbalových agentů a jejich souladu s čl. 81 a 82 SES se již v minulosti věnoval SPS ve věci *Piau*. V návaznosti na probíhající šetření Komise provedla FIFA v předmětných pravidlech změny a v roce 2000 vydala nové nařízení upravující činnost agentů.⁹³ Nařízení FIFA stanovovala agentům hráčů následující povinnosti: (i) činnost agenta smí vykonávat pouze jednotlivec, a to za podmínky získání licence od příslušné národní asociace; předpokladem získání licence je složení zkoušky, (ii) agent musí mít pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem jeho činnosti, (iii) mezi agentem a hráčem musí být uzavřena písemná smlouva na dobu maximálně dvou let s možností prodloužení, (iv) odměna agenta se odvíjí od platu hráče a činí 5 % z platu hráče; stanovená odměna se však uplatní pouze tehdy, není-li mezi stranami dohodnuta odměna jiná, (v) agentům, hráčům i klubům lze v případech porušení nařízení FIFA ukládat sankce. Komise měla za to, že nařízení FIFA není v rozporu se soutěžním právem, dříve provedené změny byly dostatečné a řízení proto zastavila. Proti uvedenému rozhodnutí Komise brojil pan Piau žalobou k SPS. Ten ve svém rozsudku ve shodě s Komisí v první řadě potvrdil, že fotbalové kluby jsou soutěžiteli a FIFA je sdružením soutěžitelů ve smyslu čl. 81 SES. Předmětem činnosti agenta je za odměnu zprostředkovávat kontakt mezi hráčem a klubem nebo mezi dvěma kluby navzájem za účelem uzavření smlouvy o přestupu, jde tedy o hospodářskou činnost poskytování

92 FA Football Agent Regulations.

93 Dále jen nařízení FIFA.

služeb. Nařízení FIFA vyjadřuje vůli koordinovat chování svých členů, pokud jde o činnost agentů, a je tedy rozhodnutím sdružení soutěžitelů ve smyslu čl. 81 SES. Tribunál rovněž potvrdil závěry Komise, že ustanovení týkající se odměny agenta nelze považovat za ustanovení o určení ceny. Obdobně ani další ustanovení neshledal Tribunál za rozporné se soutěžním právem.⁹⁴

Pravidla FFAR se však od nařízení FIFA, která byla Komisí i Tribunálem aprobována, v mnoha ohledech liší. Poukázat lze především na rozdíl v ustanovení zakotvujícím fixní maximální odměnu agentů, které je závazné a smluvní strany se od něj nemohou odchýlit.

Proti pravidlům FFAR se mezi evropskými fotbalovými agenty zdvihla vlna nevole a tito podali řadu žalob proti FIFA v rámci celé Evropy, aby oddálili účinnost a zpochybnili zákonnost FFAR. V květnu 2023 vydal soud v Dortmundu (*Landgericht Dortmund*) v řízení LG Dortmund, 8O 1/23 (Kart) předběžné opatření, kterým bylo FIFA i Německé fotbalové asociaci dočasně zakázáno provádět a uplatňovat pravidla FFAR s účinností do rozhodnutí Soudního dvora.^{95,96} Souběžně s tímto řízením je vedeno řízení u dalšího německého soudu (*Landgericht Mainz*), ve kterém byla dne 31. 3. 2023 předložena předběžná otázka Soudnímu dvoru, týkající se kompatibility FFAR s čl. 101, 102 a 56 SFEU a dále s čl. 6 GDPR. FIFA na to reagovala schválením celosvětového dočasného pozastavení pravidel FFAR, kterých se týká rozhodnutí *Landgericht Dortmund*, předsednictvem Rady dne 30. 12. 2023, a to až do doby, než Soudní dvůr vydá konečné rozhodnutí v řízeních týkajících se FFAR. V návaznosti na to FIFA doporučila všem členským asociacím, aby dočasně pozastavily účinnost dotčených ustanovení. Výkonný výbor FAČR přijal dne 12. 1. 2024 novelizaci Řádu agentů FAČR, a to s účinností od 15. 1. 2024. Předmětná novelizace zahrnuje pozastavení účinnosti vybraných ustanovení Řádu agentů FAČR s ohledem na rozhodnutí FIFA, kterým pozastavila účinnost vybraných ustanovení FFAR.

Úřad se pravidly FFAR zabývá (mimo jiné) na základě podnětu Asociace fotbalových agentů.⁹⁷ AFA namítala, že některé okruhy FFAR představují porušení soutěžního práva ČR/EU. Dle názoru Úřadu by stanovení maximálního limitu mohlo představovat zakázané rozhodnutí sdružení soutěžitelů ve smyslu čl. 101 SFEU. Maximální limit odměny stanoví, (i) jakou maximální částku mohou kluby/hráči agentům za jejich služby platit a současně (ii) jakou maximální částku mohou agenti za poskytnuté služby požadovat. Stanovením maximálního limitu dochází k cenové koordinaci, respektive unifikaci na nákupní straně, tedy na straně fotbalových klubů/hráčů, vůči agentům hráčů. Oproti úpravě v nařízení FIFA je maximální limit odměny závazný, nikoliv pouze doporučující. Mohlo by se proto jednat o cenový nákupní kartel,⁹⁸ tedy cílové narušení hospodářské soutěže. Přijetím uvedeného limitu by mohlo dojít k vytvoření překážek vstupu nových agentů na trh. Nadto lze očekávat, že nebudou sjednávány nižší odměny než maximální a maximální odměna se tak *de facto* bude rovnat ceně fixní. Je otázkou, zda by FIFA byla schopna předložit dostatečně relevantní a přesvědčivé důvody pro ospravedlnění aplikace výjimky ze zákazu podle článku 101(3) SFEU, osvědčující, že ustanovení je nezbytné pro dosažení legitimního zájmu, jako je například ochrana zájmů hráčů, což může mít pozitivní dopad na popularitu a rozvoj fotbalu, a že tato omezení jsou proporcionální a nezbytná.

Za problematický z hlediska soutěžních norem považuje Úřad také zákaz⁹⁹ navazovat kontakty a uzavírat smlouvy zejména s klubem či hráči, kteří mají uzavřenou výhradní smlouvu s jiným agentem hráčů, neboť omezuje svobodnou volbu agentů při výběru klubů/hráčů, tj. klientů (zákazníků) agentů, a způsobuje rozdělení těchto klientů. Rozdělení zákazníků (i ve formě rozhodnutí sdružení soutěžitelů) přitom představuje

94 Rozhodnutí SPS je konečné, odvolání proti němu bylo zamítnuto.

95 Landgericht Dortmund. Landgericht gibt dem Eilrechtsschutzantrag mehrerer Spielvermittler gegen die FIFA und den DFB statt [online]. *lg-dortmund.nrw.de*. 24. 5. 2023 [cit. 14. 9. 2023]. Dostupné zde: <https://www.lg-dortmund.nrw.de/behoerde/presse/Pressemitteilungen-2023/PM-Eilrechtsschutz-FIFA.pdf>

96 Na druhé straně například Mezinárodní sportovní arbitráž neshledala rozpor se soutěžním právem EU, viz její rozhodnutí č. 2023/O/9370 Professional Football Agents Association (PROFAA) v. FIFA ze dne 24. 7. 2023. Dostupné zde: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Award_9370.pdf; dále například nizozemský soud žádost o vydání předběžného opatření vůči Nizozemské národní fotbalové asociaci (Koninklijke Nederlandse Voetbalbond) a FIFA zamítl, viz rozhodnutí Rechtbank Midden-Nederland č. C/16/553788 ze dne 10. 5. 2023, ECLI:NL:RBMNE:2023:2078. Dostupné zde: <https://www.navigator.nl/document/idc1a0182de0424d1fad982a65bf179679/ecli-nl-rbmne-2023-2078-rb-midden-nederland-10-05-2023-nr-c-16-553788-kg-za-23-120>.

97 Dále jen AFA.

98 Viz například případ AT.40410 Ethylene.

99 Čl. 16 odst. 1 písm. b) a c) FFAR.

zakázanou cílovou dohodu. Ani existence výhradních smluv¹⁰⁰ by dle názoru Úřadu neměla ospravedlnit zákaz kontaktovat klienty jiných agentů a uzavírat s nimi smlouvy. Dále zákaz agentů kontaktovat stávající klienty jiných agentů nebo uzavírat s nimi smlouvu potenciálně omezuje také kluby/hráče při svobodné volbě agenta a ve výsledku může omezovat i možnosti přestupu hráčů (tyto možnosti mohou být dle názoru Úřadu limitovány schopnostmi/aktivitou stávajícího agenta).

S ohledem na celounijní platnost FFAR Úřad nezaujal oficiální stanovisko a s největší pravděpodobností vyčká na rozhodnutí Soudního dvora o předběžné otázce.

2.3 Finanční Fairplay UEFA

UEFA Financial Fair Play¹⁰¹ je soubor pravidel přijatých UEFA poprvé v roce 2009, která regulují finanční hospodaření a účetnictví evropských fotbalových klubů účastnících se ligových soutěží UEFA.¹⁰²

Motivací UEFA k vytvoření FFP bylo předcházet dlouhodobému zadlužování fotbalových klubů, a tím zajistit finanční stabilitu evropského fotbalového trhu. UEFA tak reagovala na stále se prohlubující finanční problémy mnohých klubů, se kterými se potýkaly zejména kvůli navyšování částek za přestupy hráčů a současně i navyšování jejich odměn/mezd. V roce 2022 byla přijata nová pravidla navazující na dosavadní FFP (*UEFA Club Licensing and Financial Fair Play Regulations*), a to pod označením *UEFA Club Licensing and Financial Sustainability Regulations*, která dosavadní FFP prohlubují a zohledňují vývoj finančního prostředí za posledních deset let, jakož i finanční dopady pandemie a narůstající globalizace.¹⁰³

FFP v aktuálně účinné podobě stojí na třech základních pilířích:¹⁰⁴

1. *Solvency* – fotbalové kluby nesmí mít závazky po lhůtě splatnosti;
2. *Stability* – účetnictví fotbalových klubů musí být vyrovnané, tedy relevantní výdaje za dané období nemohou převyšovat relevantní příjmy¹⁰⁵ o více, než je povolená ztráta;
3. *Cost control* – fotbalové kluby nesmí vynakládat na výdaje spojené s odměnami/mzdami hráčů a trenérů a na přestupy více než stanovené procento příjmů klubu.¹⁰⁶

Kontrolu dodržování FFP ze strany jednotlivých klubů provádí *Club Financial Control Body*. Přezkumu stran naplnění pravidel FFP podléhají fotbalové kluby jednak při žádosti o licenci UEFA (*UEFA Club Licensing*) a dále je hospodaření klubů monitorováno v průběhu sezony, pokud se účastní některé z ligových soutěží (*UEFA Club Monitoring*).¹⁰⁷

Ačkoli lze tvrdit, že FFP za dobu své existence přispěla ke zlepšení finanční situace mnoha fotbalových klubů, její přijetí záhy vyvolalo stížnosti ze strany fotbalových klubů, a to jak velkých, tak menších. Z pohledu soutěžního práva je FFP zejména vyčítáno, že vede k „zakonzervování“ fotbalového trhu, kdy menší kluby nemají šanci konkurovat větším klubům, což vytváří oligopolní strukturu s několika velkými a bohatými kluby.¹⁰⁸

100 Smlouvy lze navíc ukončit kteroukoliv ze smluvních stran za podmínek dle čl. 14 FFAR.

101 Dále jen FFP.

102 UEFA. Financial Sustainability [online]. *uefa.com*. 13. 6. 2022 [cit. 24. 7. 2023]. Dostupné zde: <https://www.uefa.com/insideuefa/protecting-the-game/news/0246-0e796c23daa9-41f78afb0c7a-1000--financial-sustainability/>.

103 Tamtéž; Batchelor, E., Luca, M., Cousins, K. Sports and competition law: An overview of EU and national case law. [online], *concurrances.com*. 9. 3. 2017 [cit. 21. 6. 2023]. Dostupné zde: <https://www.concurrances.com/en/bulletin/special-issues/sport/Sports-and-competition-law-An-68329>

104 UEFA. Financial Sustainability [online]. *uefa.com*. 13. 6. 2022 [cit. 24. 7. 2023]. Dostupné zde: <https://www.uefa.com/insideuefa/protecting-the-game/news/0246-0e796c23daa9-41f78afb0c7a-1000--financial-sustainability/>

105 Mezi relevantní příjmy patří například příjmy ze vstupného, z vysílacích práv, příjmy od sponzorů či příjmy za prodej hráčů; mezi relevantní výdaje potom patří například mzdy/odměny hráčů a dalších zaměstnanců, výdaje na materiál apod. Z uvedeného plyne, že se z pohledu FFP nezapočítávají investiční výdaje spojené například s výstavbou stadionů.

106 Počínaje sezonou 2025/2026 by podíl těchto výdajů neměl přesáhnout 70 % příjmů klubů.

107 UEFA. Financial Sustainability [online]. *uefa.com*. 13. 6. 2022 [cit. 24. 7. 2023]. Dostupné zde: <https://www.uefa.com/insideuefa/protecting-the-game/news/0246-0e796c23daa9-41f78afb0c7a-1000--financial-sustainability/>

108 Batchelor, E., Luca, M., Cousins, K. Sports and competition law: An overview of EU and national case law. [online], *concurrances.com*. 9. 3. 2017 [cit. 21. 6. 2023]. Dostupné zde: <https://www.concurrances.com/en/bulletin/special-issues/sport/Sports-and-competition-law-An-68329>

Z uvedených důvodů byla FFP rovněž předmětem řízení jak u Komise, tak u Soudního dvora. V březnu 2012 vydali prezident a viceprezident Komise společné stanovisko, ve kterém upozornili na skutečnost, že FFP vedou fotbalové kluby, aby si „nežily nad své poměry“. Dále vyzdvihli soulad mezi FFP a veřejnou podporou, jelikož existence FFP snížila množství případů, kdy bylo nutné ze strany státních organizací poskytovat fotbalovým klubům finanční podporu.¹⁰⁹

I navzdory výše uvedenému stanovisku se z veřejnosti i nadále ozývají názory, že FFP narušují hospodářskou soutěž na fotbalovém trhu.¹¹⁰ Ačkoli totiž FFP byla předmětem přezkumu ze strany orgánů Evropské unie, doposud neexistuje meritorní rozhodnutí, které by postavilo na jisto, zda FFP jsou, nebo nejsou v souladu s evropským právem, zejména potom právem soutěžním.¹¹¹

Dle názoru Úřadu a ve světle doposud citované judikatury je nepochybné, že na FFP je nutno nahlížet jako na rozhodnutí sdružení soutěžitelů, neboť UEFA je soutěžitelem ve smyslu ZOHS a SFEU. FFP lze stěžejně považovat za pravidla čistě sportovní povahy, když FFP výrazně ovlivňují ekonomické aktivity/chování fotbalových klubů. Při úvahách o souladu FFP se soutěžním právem však nelze odhlédnout od smyslu této regulace a benefitů, které fotbalovému prostředí přináší. Ačkoli požadavek na dodržování shora uvedených pilířů FFP (*Solvency, Stability, Cost control*) může na jedné straně omezit konkurenci mezi kluby při přestupech hráčů, na druhé straně by toto omezení mohlo být nezbytné a přiměřené pro dosažení cílů, které FFP sledují a jimiž jsou zejména finanční stabilita klubů, omezení potřeby státní podpory apod.

2.4 Sportovní zboží a podmínky účasti v soutěži

Další oblastí sportovních pravidel, na něž je nezbytné nahlížet i soutěžněprávní optikou, je homologizace a licencování sportovního zboží, respektive podmínění účasti na sportovním klání či členství ve sportovní organizaci užíváním konkrétního sportovního vybavení.

Byť by se na první pohled mohlo zdát, že pravidla stanovená sportovní asociací stran povinného vybavení/sportovního náčiní jsou pravidly ryze sportovní povahy (*purely sporting rule*), nelze odhlédnout od jejich ekonomického rozměru. Je totiž nutné mít na paměti, že sportovní asociace mají mnohdy na poli daného sportu dominantní postavení, a proto jejich pokyny týkající se užívání specifického sportovního vybavení mohou být v rozporu s § 11 ZOHS, potažmo i čl. 102 SFEU. Případně se může potenciálně jednat rovněž o zakázanou dohodu sdružení soutěžitelů dle § 3 ZOHS a čl. 101 SFEU, jako například ve věci šipkařské asociace.¹¹² Při pohledu do rozhodovací praxe soutěžních úřadů členských států Evropské unie či Komise a Soudního dvora lze uvést zejména následující případy.¹¹³

Zřejmě prvním případem je případ německé maratonské běžkyně Charlotte Teske, která v roce 1982 vyhrála bostonský maraton s botami značky Nike na nohou. To se však nelíbilo Německé atletické federaci (*German Athletic Federation*), která měla se svým sponzorem (odlišným od společnosti Nike) uzavřenou exkluzivní smlouvu na běžecké boty. Německá atletická federace běžkyni Teske za její „prohřešek“ zamýšlela udělit doživotní zákaz závodění, ale nakonec od svého záměru na nátlak Komise upustila.¹¹⁴

109 Tamtéž; Joint statement by vice-president Joaquín Almunia and president Michel Platini ze dne 21. 3. 2012. Dostupné zde: https://www.uefa.com/MultimediaFiles/Download/uefaorg/EuropeanUnion/01/77/21/58/1772158_DOWNLOAD.pdf.

110 Nad rámec výše zmíněného bývá uváděno, že FFP omezují počty přestupů hráčů a nabízené částky za transfery, navyšují ceny za vstupenky na fotbalové zápasy apod.

111 Lze zmínit například případ Daniela Strianiho, který však Komise meritorně neprojednala (viz například Conn, D. Uefa defeats legal challenge to financial fair play rules [online]. *theguardian.com*. 20. 5. 2014 [cit. 25. 7. 2023]. Dostupné zde: <https://www.theguardian.com/football/2014/may/20/uefa-defeats-financial-fair-play-challenge>)

112 Viz dále.

113 Pokud se podíváme za hranice Evropy, tak lze zmínit například hongkongský soutěžní úřad, který v nedávné době vydal pokyny adresované obchodním a sportovním asociacím, jež upravují zejména postup a kritéria pro přijetí za člena předmětných asociací, ale rovněž dopadají na pravidla stanovující podmínku používat konkrétní sportovní vybavení (Orth, Mark-E. Sports and competition law: An overview of EU and national case law. [online]. *concurrences.com*. 1. 12. 2021 [cit. 20. 6. 2023]. Dostupné zde: <https://www.concurrences.com/en/bulletin/special-issues/sport/new-article-no103749>; Hong Kong Competition Commission. Competition concerns regarding certain admission criteria and procedures of trade, sporting, professional and industry associations/bodies [online]. 29. 7. 2021 [cit. 20. 6. 2023]. Dostupné zde: https://www.compcomm.hk/en/media/press/files/Advisory_Bulletin_on_Trade_Association_Membership_Eng.pdf).

114 Orth, M-E. Sports and competition law: An overview of EU and national case law [online]. *concurrences.com*. 1. 12. 2021 [cit. 20. 6. 2023]. Dostupné zde: <https://www.concurrences.com/en/bulletin/special-issues/sport/new-article-no103749>

Obdobný případ řešil v roce 2020 rovněž belgický soutěžní úřad (*Belgische Mededingingsautoriteit*) ve věci Belgické kulečnickové federace (BGB - *Belgische Golfbiljartbond*)¹¹⁵. BGB vydala pravidlo, kterým stanovila, že v rámci kulečnickových turnajů pořádaných BGB či jejími přidruženými organizacemi lze používat pouze kulečnickové koule dodávané jí zvoleným exkluzivním dodavatelem. Belgický soutěžní úřad vydal na návrh výrobce kulečnickových koulí předběžné opatření, jelikož toto rozhodnutí BGB shledal protisoutěžním. Předběžným opatřením soutěžní úřad nařídil federaci buď pozastavit účinnost rozhodnutí o výběru exkluzivního dodavatele, nebo vybrat exkluzivního dodavatele na základě otevřeného výběrového řízení s objektivně stanovenými parametry kulečnickových koulí, přičemž smlouva s takto vybraným dodavatelem by byla uzavřena pouze na dobu dvou hracích sezon.¹¹⁶

Zajímavý případ řešil v roce 2008 španělský soutěžní úřad (*La Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia*), když rozhodoval o pravidlech přijatých asociací ADIPAV,¹¹⁷ která jednak zakazovala použít na trup katamaránů jiný materiál než dřevo a dále výrobcům katamaránů stanovovala cenový strop. Soutěžní úřad konstatoval, že rozhodnutí týkající se materiálu je pouze technická regulace, a tedy *purely sporting rule*, jež nepodléhá přezkumu optikou soutěžního práva. Naopak stanovení cenového stropu bylo shledáno jako protisoutěžní.¹¹⁸

Obdobnou problematiku řešil i švýcarský soutěžní úřad (*Wettbewerbskommission*) ve vztahu k FIFA, která stanovila pravidla/kritéria, jež musí splňovat fotbalové míče.¹¹⁹

Z přístupů jednotlivých soutěžních úřadů ke shora popsaným případům lze uzavřít, že pro zachování souladu pravidel přijatých sportovními asociacemi stran sportovního náčiní se soutěžním právem je nezbytné dbát zejména na objektivní stanovení parametrů sportovního náčiní a na transparentní, nediskriminační a proporcionální povahu přijatých pravidel, přičemž v případě exkluzivního dodavatele sportovního náčiní musí být tento vybrán na základě otevřeného výběrového řízení a na omezenou dobu.

Shora popsané principy uplatnil i Úřad ve své nedávné praxi, když v rámci tzv. soutěžní advokacie řešil v roce 2022 případ Unie šipkových organizací České republiky, z. s.¹²⁰ Spolek UŠO umožňuje hrát ligové šipkové soutěže pouze na automatech vlastněných členy provozovateli¹²¹ spolku UŠO, přičemž noví členové – provozovatelé spolku UŠO jsou přijímáni na základě hlasování stávajících členů. Nutno podotknout, že každá uskutečněná hra podléhá poplatku, který je (alespoň z části) příjmem vlastníka automatu, tj. členu – provozovatele. Na základě jednání s představiteli spolku UŠO došlo ze strany spolku UŠO k úpravě jeho stanov - nově byla zavedena objektivní kritéria pro přijímání nových členů provozovatelů a každý zájemce, který příslušná kritéria naplní, se může stát členem spolku UŠO a může na svých automatech pořádat ligové soutěže.

V roce 2014 Úřad provedl šetření jednání FAČR pro možné narušení hospodářské soutěže v oblasti výstavby a schvalování nových fotbalových hřišť s umělým trávníkem 3. generace k soutěžním utkáním. FAČR jakožto sdružení soutěžitelů svým dokumentem s názvem „Prováděcí pokyn Českomoravského fotbalového svazu k atestacím hřišť s umělými trávníky nové 3. generace – (UT3G)“ měla svým členům v některých případech určovat, že si mohou při výstavbě hřišť s UT3G volit pouze dodavatele z řad členů konkrétní asociace zhotovitelů hřišť. Úřad po provedeném šetření dospěl k závěru, že některá ustanovení předmětného prováděcího pokynu mohla mít protisoutěžní efekt na trhu výstavby fotbalových hřišť s UT3G k soutěžním

115 Dále jen BGB.

116 Tisková zpráva Belgische Mededingingsautoriteit (belgického soutěžního úřadu) č. 5/2020 ze dne 24. 1. 2020. Dostupné zde: https://www.belgiancompetition.be/sites/default/files/content/download/files/20200124_press_release_5_bca.pdf; Orth, M-E. Sports and competition law: An overview of EU and national case law [online]. *concurrances.com*. 1. 12. 2021 [cit. 20. 6. 2023]. Dostupné zde: <https://www.concurrances.com/en/bulletin/special-issues/sport/new-article-no103749>.

117 *Asociació Deportiva Internacional de Propietaris de Patins a Vela* (dále jen **ADIPAV**) je mezinárodní nezisková organizace sdružující vlastníky katamaránů.

118 Batchelor, E., Luca, M., Cousins, K. Sports and competition law: An overview of EU and national case law [online]. *concurrances.com*. 9. 3. 2017 [cit. 21. 6. 2023]. Dostupné zde: <https://www.concurrances.com/en/bulletin/special-issues/sport/Sports-and-competition-law-An-68329>; rozhodnutí Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia (španělského soutěžního úřadu) č. 640/08 ze dne 29. 12. 2008. Dostupné zde: <https://vlex.es/vid/-314546506>.

119 Orth, M-E. Sports and competition law: An overview of EU and national case law. [online], *concurrances.com*. 1. 12. 2021 [cit. 20. 6. 2023]. Dostupné zde: <https://www.concurrances.com/en/bulletin/special-issues/sport/new-article-no103749>.

120 Dále jen spolek UŠO.

121 Členové spolku UŠO jsou děleni na tzv. členy-provozovatele, kteří vlastní šipkové automaty a pořádají ligové soutěže, a na členy-hráče.

utkáním a mohla tak naplňovat znaky zakázaného rozhodnutí sdružení soutěžitelů, neboť omezovala členy FAČR ve volbě dodavatele takového plnění. Úřad v tomto případě nepřistoupil k zahájení sankčního správního řízení, avšak apeloval na FAČR, aby sistovala a změnila dotčená ustanovení prováděcího pokynu, což se také stalo. Cílem Úřadu v tomto případě bylo umožnit i subjektu, který není členem specifické asociace zhotovitelů hřišť, avšak splňuje podmínky pro výstavbu fotbalových hřišť s UT3G, poskytovat své služby členům FAČR.

2.5 Prodej vstupenek

V rozporu se soutěžním právem může být i způsob prodeje vstupenek na sportovní utkání, jak ukazuje níže shrnutá rozhodovací praxe Komise a soutěžních úřadů. Úřad se ve své praxi konkrétním případem z této oblasti dosud nezabýval.

2.5.1 Mistrovství světa ve fotbale 1998 (Komise 1999)

Pořadatel mistrovství světa ve fotbale ve Francii CFO¹²² prodal v letech 1996 a 1997 více než 570 tisíc vstupenek výhradně spotřebitelům, kteří při registraci uvedli adresu ve Francii. Komise dospěla k závěru, že zavedení takového diskriminačního prodeje představovalo zneužití dominantního postavení ve smyslu čl. 82 SES. Diskriminaci osob bez francouzského občanství posilovaly i některé další praktiky, jako například sdělování nefrancouzské veřejnosti, že vstupenky lze získat pouze prostřednictvím národních fotbalových federací nebo cestovních kanceláří. Při ukládání pokuty ve výši pouhých 1 000 euro Komise vzala v úvahu, že obdobně byly prodávány vstupenky na předešlá mistrovství světa a že CFO se nemohla opřít o předchozí rozhodnutí Komise nebo judikaturu Soudního dvora. Komise rovněž zohlednila, že zde byla snaha ze strany CFO, aby vstupenky v roce 1998 byly prodávány za nediskriminačních podmínek.¹²³

2.5.2 Mistrovství Evropy ve fotbale 2000 (Komise 2000)

V březnu 1999 se na Komisi obrátila UEFA s žádostí o schválení systému prodeje vstupenek na nadcházející mistrovství Evropy ve fotbale, které se mělo konat v Belgii a Nizozemsku. Pravděpodobně tak bylo učiněno s cílem vyvarovat se soutěžním problémům, jež provázely Mistrovství světa ve fotbale 1990¹²⁴ a 1998. Komise systém schválila s tím, že prodej vstupenek respektoval zásadu nediskriminace. Vstupenky na všechna utkání byla prodávána široké veřejnosti v různých časech a po omezenou dobu jak místním organizačním výborem soutěže (Euro 2000), tak členskými fotbalovými asociacemi UEFA.¹²⁵

2.5.3 Olympijské hry 2004 (Komise 2003)

Organizační výbor olympijských her v Aténách¹²⁶ požádal Komisi o ujištění, že jeho ujednání o prodeji vstupenek jsou v souladu s pravidly hospodářské soutěže Evropské unie. Po pečlivém přezkoumání a diskuzích mezi ATHOC a Komisí směřujících k ochraně spotřebitelských zájmů a dodržování pravidel hospodářské soutěže ATHOC provedl úpravy těchto ujednání pokud jde o způsoby prodeje přes internet a prodeje národními olympijskými výbory v Evropském hospodářském prostoru. Národním olympijským výborům organizační výbor umožnil prodávat vstupenky pod nominální hodnotou, pokud si to přejí. Upravená ujednání o prodeji vstupenek pak Komise považovala za souladná s pravidly hospodářské soutěže Evropské unie.¹²⁷

122 Comité Français d'Organisation de la Coupe du Monde de Football 1998 (dále jen CFO).

123 Evropská komise. Commission takes action against the local organisers of the 1998 football World Cup finals competition in France [online]. *ec.europa.eu*. 20. 7. 1999 [cit. 10. 8. 2023]. Dostupné zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_99_541; rozhodnutí Komise ze dne 20. 7. 1999 ve věci IV/36.888, *1998 Football World Cup*.

124 Rozhodnutí Komise ze dne 27. 10. 1992 ve věci IV.33.384 a IV. 33.378, *Distribution of package tours during the 1990 World Cup*.

125 Evropská komise. Commission approves ticketing arrangements for Euro 2000 [online]. *ec.europa.eu*. 8. 6. 2000 [cit. 10. 8. 2023]. Dostupné zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_00_591

126 Dále jen ATHOC.

127 Evropská komise. Commission clears ticketing arrangements for the Athens Olympic Games [online]. *ec.europa.eu*. 23. 5. 2003 [cit. 10. 8. 2023]. Dostupné zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_03_738

2.5.4 Mistrovství světa ve fotbale 2006 (Komise 2005)

Německá fotbalová asociace (*Deutscher Fußball-Bund*) zajišťovala prodej vstupenek na Mistrovství světa ve fotbale 2006. Vstupenky bylo možné zaplatit kreditní kartou *MasterCard*, přímým inkasem z německého bankovního účtu nebo mezinárodním (přeshraničním) bankovním převodem. Poslední varianta byla spojena s vysokými náklady (zejména v případě zemí mimo eurozónu). Vzhledem k uvedenému se britská spotřebitelská organizace *Which?* obrátila se stížností na Komisi. Dle Komise bylo nutné, aby existovala alternativa k přímému prodeji DFB pro spotřebitele nevlastnící kreditní kartu *MasterCard*. V návaznosti na diskuze mezi Komisí, FIFA, německou fotbalovou asociací a společností *MasterCard* byly představeny změny v ujednáních o prodeji vstupenek. Konkrétně bylo přijato více platebních metod a spotřebitelé ze zemí EHP nepatřících do eurozóny mohli platit za vstupenky prostřednictvím tuzemského bankovního převodu v jejich místní měně. Vzhledem k provedeným změnám byla stížnost stažena a případ byl uzavřen.¹²⁸

2.5.5 Mistrovství světa ve fotbale 2018 (Německo 2017)

Německý soutěžní úřad (*Bundeskartellamt*) vedl správní řízení s německou fotbalovou asociací (*Deutscher Fußball-Bund*), které zahájil z důvodu podezření na zneužití dominantního postavení týkajícího se podmínění koupě lístků na mistrovství Evropy ve fotbale 2016 a venkovní zápasy kvalifikace na mistrovství světa členstvím ve fanklubu národního týmu za roční poplatek 40 euro. Pro následující Mistrovství světa ve fotbale 2018 byl tak ze strany asociace zaveden alternativní způsob, a to nutnost členství omezeného pouze na dobu trvání turnaje za cenu 10 euro, který byl ze strany německého soutěžního úřadu akceptován.¹²⁹

128 Evropská komise. Competition: Commission welcomes improved access to tickets for the 2006 World Cup [online]. *ec.europa.eu*. 2. 5. 2005 [cit. 10. 8. 2023]. Dostupné zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_05_519

129 Bundeskartellamt. DFB eases conditions for purchase of tickets for World Cup 2018 [online]. *bundeskartellamt.de*. 1. 12. 2017 [cit. 10. 8. 2023]. Dostupné zde: https://www.bundeskartellamt.de/SharedDocs/Meldung/EN/Pressemitteilungen/2017/01_12_2017_DFB_Ticketvergabe.html

Závěr

Závěrem informačního listu lze uvést, že v České republice neexistuje žádná legislativní či judikatorní výjimka pro použití soutěžních pravidel (ve smyslu práva na ochranu hospodářské soutěže) v oblasti sportu. To znamená, že oblast sportu podléhá obecným pravidlům hospodářské soutěže stejně jako jakékoliv jiné ekonomické odvětví. Právo na ochranu hospodářské soutěže v oblasti sportu se aplikuje tam, kde se vyskytuje komerční, respektive hospodářská aktivita, což je především případ profesionálního sportu a s ním souvisejících aktivit.

Soutěžní právo se obecně vztahuje na různé aspekty sportovního průmyslu. Jedná se jak o jednání sportovních organizací, které mohou svou činností ovlivňovat hospodářskou soutěž, tak především nejruznější komerční činnosti spojené se sportem, jako je například prodej mediálních práv, uzavírání reklamních smluv či prodej vstupenek. Veškeré tyto tržní aktivity podléhají doзору ze strany soutěžních orgánů a soutěžitelé či jejich sdružení působící na daných trzích proto nesmějí svým jednáním narušovat hospodářskou soutěž, jejímž cílem je i zde zajišťovat fair soutěžní prostředí a ochranu zájmů spotřebitelů, respektive jejich blahobyt.

S ohledem na jedinečnou roli sportu ve společnosti, který má výchovný a sociální rozměr, je však třeba uplatňovat právo hospodářské soutěže v oblasti sportu s citlivostí na konkrétní kontext a specifika daných situací. To znamená, že některé sportovní aktivity, které by jinak mohly být považovány za protisoutěžní, mohou být v souladu s právem, pokud slouží k podpoře sportovního rozvoje, fair play a zachování integrity soutěže, respektive sportu samotného.

Celkově lze konstatovat, že respektování práva hospodářské soutěže v oblasti sportu je zásadní pro udržení transparentního a spravedlivého sportovního prostředí. To zároveň umožňuje trvalý rozvoj sportovního průmyslu a zachování hodnot, které jsou spojeny se sportem jako společenským a výchovným fenoménem.

